



**Libellus de beneficijs in curia
 vacantibus: per Joannē flauū
 seu ab aula flava decretorum
 doctorē regūq; consiliariū edit⁹.**

Ad clemētissimū inuictissimū et semper augustū cesarē
Ferdinandū quintūz Hispaniarū vtriusq; Sicilie Hierusalē z insularū terreq; firme
maris oceani regē catholicū gloriozum ac felicissimū: Barbarūq; gentium domitorē
Joannes flauus seu ab aula flaua decretorum doctor, Regiusq; consiliarius.



Rofecturo mihi olim ad romanā curiam ad
pstandam Julio secūdo pōtifici maximo obedientiā: ex parte maie-
statis vestre ac serenissime regine Elisabeth dulcissime cōiugis: vnū
inter alia veluti precipuum inūgebatur: videlicet q; apud summum
pontificē multipliciter instarem: totisq; viribus illi suaderē: vt de di-
gnitatibus alijsq; beneficijs in curia vacātib; quorum presentatio
ad regiam maiestatem vestram expectabāt: absq; eorū presentatione minime pvideret;
si damna z incōmoda inde sperata vitare cupiebat. Preceperat item mihi gloriosa illa
regina vt ad hāc rē opportuna z necessaria pcederē: eaq; litteris mandarē: sicq; tra-
derē maiestati. Ados enim erat illi: vt omnia suo nomine alicui gerenda: cuiuscūq; ge-
neris forent: per prius videre: z (vt ita dicā) palpare: vt si quid in censurā caderet: casti-
garet. Ego vero rei difficultatē: regineq; grauitatem agnoscens: tremebundus recusa-
re tentauī: sed nō potui ei⁹ manus effugere. Tāta q̄ppe erat illi in iubendo grauitas: tā-
tusq; in loquendo lepor: qd̄ nulla vis animi: nullaq; potentia: nisi ad parendum relin-
quebat. Parui itaq; eiusq; mandatis acquieui: z opusculū istud ad finem vsq; per-
dixi. Cūq; illud felicissime regine offerre voluissē: ad mortē infirmata est: z post pau-
ca dies clausit extremū. Quapropter res ip̄a tanq; infecta apud me mansit: z velut in-
utilē z neglectā inter alia opusculorū meorū fragmēta reposui: ibiq; diu latere permisi.
Cum vero postea vrgens necessitas fragmēta ip̄a perquirere coegisset: opusculum ip̄m
beate regine dedicatū offendi. Quē oculi legere z lachymari simul ceperūt. Quia vul-
nus qd̄ catholice regine obit⁹ cordi nostro iniecerat: ex opusculi lectiōe renouatū ē: z ne
quotiens legerē idip̄m nobis contingeret: neue infortunatum opus pdiret in publicū:
igni tradendum pluries decreui. Quid enim infortunius operi nostro enenire potuit:
quam post eum psumatūz: regine maiestatis sacratum: gloria inde sperata priuari: z in
tenebras exteriores mitti. Dum ista mecum agerem menteq; reuoluerem: parato iam
ad incendium igne: ratio ex aduerso occurrit: que opinionem nostrā omnino deleuit.
Quāuis (inquit) aduersa libelli fortuna ignem iuste exposcat: vt de brachio suo mu-
tuis ceuola recte poposcit: Sacre tamen regine merita z in agēdis discretio z prouiden-
tia que ex ip̄o libello patent: contrarium suadent. Quid enim laudabilius in muliere
illa esse potuit (si mulierem nominare fas est) quam vt ea que in iure cōsistebant: ad ro-
manūq; pontificem deferebantur: z legere z intelligere vellet: ac si illius rei solius si-
bi cura esset: z multo iam pridem tēpore iuri operam dedisset: z rursus. Quid in ea san-
ctius atq; salubrius excogitari potuit: quam deum cēsurasq; timens: vt sue suorumq;
subditorum saluti consulens: ista litteris comprehendere iusserit. His autem ineuita-
bilib; medijs victus: libētē substiti: z libellū ip̄m incolumē z sanum reliqui. Ea itaq;
felicissima Regina que viuens vite principum libello tradidit: Eadem postea vita fun-
cta: illum ab incendio liberauit: Rodericūz cidum immitata qui fidei hostes quos dñs
in humanis ageret: vicere solebat: eosdē mortuus similiter deuicit. In ipsius ergo Re-
gine gloriā perpetuā felicissimāq; recordationem: eundem libellum maiestati ve-
stre offero: indubitanter sperās: qd̄ ppter eius diue regine infinita merita aliquādo erit
proficiuus. Valeat seculi noster decus.

Libellus de beneficijs i curia vacantibus: per Joannē flauum seu ab aula flaua decretorum doctorem regiumqz consiliariū editus.



Actum su per quo iur' cōsiliū petitur tale ē. Fernādus z Elisabeth hyspaniarz vtriusqz sicilie: hierusalem: z insularū maris ocea-

ni rex z regina dñi nostri potentissimi: i regnoz suoz ecclesijs cathedralibus: ac nōnullis alijs: patronatus ius habere noscunt: eo qd ipius antecessores terram de inimicorū faucibus manu acceperūt armata: z templa solēnia ad cultū diuinum necessaria edificātes: dotibus amplissimis dictauerē: iusqz patronatū quo ad principales dignitates sibi referuarūt in eis. quo iure hispaniarū reges hactenus vsi sunt: z nemo in eisdē ecclesijs preficiebat: nisi ad eoz p̄sentationē: etiā si prelati in romana decederent curia. Nūc vero romanus pontifex: nescitur qua ratidē ductus dignitates aliq̄s z p̄laturas eorum presertim qui Romē degētes vitā finire: patronatus iure neglecto aliquibus cōserūt: datis sup hoc executorialibus litteris: in contradictores graues cēsuras z penas cōtinētib⁹. Ex quarū obtēperantia z implemento: regibus regnoqz graue damnū z iniuriā redundare manifestū est. Quāob̄re inuictissimi reges nostri mandati executionē impediūt: differriqz faciūt: donec papa consult⁹: veritatēqz conscius: aut a se factum reuocet: aut secundā mittat iussionē. Cū verisimile nō sit eū cū tam graui regū regniqz iactura z iniuria id velle: imo ex falsa partis relatiōe vel inopportunitate fecisse. Et quoniā bonarū mentū ē ibi timere culpā: vbi culpa nō reperitur: christianissimi reges nr̄i in formari cupiūt: an p̄ huiusmodi executio-

nis impedimētū z dilationē incidāt in penas z cēsuras in lris executorialib⁹ cōtētas z in eas q̄ in bulla iouis cene silti p̄tinent: p̄tra eos q̄ lris aplicis vel mādatis legatorū z nūciorū z iudiciū delegatorū grāz vel iusticiā p̄cernētibus: decretisqz sup eis z re iudicata seu p̄cessib⁹ executorialib⁹: nō habito p̄us eoz bñplacito z assensu: neue tabellidēs z notarij sup huiusmodi lris z p̄cessib⁹ executorialib⁹ instrumēta seu acta p̄ficere: aut cōfecta p̄ti cui⁹ interest tradere sub grauissimis penis p̄hibere: statuere seu mādare p̄sumūt: z p̄tra dātes auxiliū: p̄siliū v̄l fauorē. z si forsan hec via nō videatur tuta: quo nā mō sibi p̄videri p̄nt contra hec z alia siltia mādāta z monitoria penalia q̄ a sede aplica quottidie emanāt. tā super collatiōibus beneficiorū: q̄ sup alijs rebus ecclesiasticis: grauissimas penas z censuras continentia.

Ad cuius dubij decisionē aliq̄ necessario p̄mit tēda sunt ex qb⁹ plenissima vberrimaqz pape potestas maxime in beneficialib⁹ demonstrabit. Cui⁹ virtute ab oib⁹ z p̄ oia parēdū z obtēperādū p̄ma p̄sideratiōe videbat. Esayas q̄ppe. 28. c. d. future ecclie fundamēto p̄dicēs ait. Ego mit tā in fundamētis syon: lapidē angularē p̄batū: p̄ciosum. i. in fundamēto fundatū. Qd̄ apls ad corinthios. 3. declarans dicit. Fundamētū aliud nullū poni p̄t: p̄ter id qd̄ positū ē: qd̄ ē x̄ps iesus. Habēt trāsumptiue in. c. cū paulus. 1. q. 1. z in. c. veniēs. de p̄sbyte. nō bap. mi. z in. c. fundamēta. de electio. li. 6. i. p̄n. Christ⁹ enī ē petra fūdamental. de q̄ d̄r̄ Matthei 7. Fūdāta enī erat supra petram. Et qm̄ oportebat ip̄m mori p̄ redēptiōe generis humani: z successorē relinquere: viuens adhuc: petrū successorē elegit: cui clauēs regni celoz dare p̄misit. Matthei. 16. habēt in. c. in nouo testamēto. 2. i. di. z in. c. rogam⁹. 24. q. 1. p̄misit autē: s̄z non de dit̄ fm̄ glo. in. d. c. in nouo. qm̄ subsistente x̄po pastore: ali⁹ pastor vniuersalis cōstituentus nō erat: qz offenderet articu-

f. j.
De potesta
te pape.

lus fidei qui dicit. Et vna sc̄z ecclesiaz.
 Pro humani q̄dē redēptiōe generis de
 summis celoz ad yma mūdi descēdēs. z
 moriē tādē subiēs tēporalē: dei fili⁹ iesus
 xp̄s: ne gregē suo p̄cioso sanguine redē-
 ptū: ascēsur⁹ post resurrectionē ad patrē
 absq; pastore deserere: ipsius curā beato
 Petro ap̄lo: vt sue stabilitate fidei cete-
 ros in xp̄iana religione firmaret: eozūq;
 mētes ad salutis opa ascēderet: deuotio-
 nis ardore cōmisit. ita dicit Inno. iiii. in
 p̄cilio Lugdonēsi. z habet i. c. j. de homi-
 cidio. lib. 6. itaq; ante resurrectionē xp̄s
 Petrū elegit in principē: s; p̄firmationē
 distulit vsq; post resurrectionē: vt disci-
 puli q̄b⁹ p̄esse debuit: p̄berēt assensuz in-
 tipum electiōis faciēde. cum nemo inui-
 ct⁹ zc. 6i. di. c. nullus. sic dicit Jo. de san-
 z sequit Archi. in. d. c. in nouo. Et qm̄
 xp̄s ecclesiā sic instituit: vt eēt vsq; infi-
 nē sc̄li duratura. fm̄ illud Esaye. Sup
 solū dauid z sup regnū ei⁹ sedebit: vt cō-
 firmet illud z corroboret in iudicio z iu-
 sticia amodo z vsq; i sempiternū. Illos
 aut̄ q̄ tūc erāt i ministerio p̄stituit: vt co-
 rū potestas deriuēt ad posteros p̄ utili-
 tate ecclie vsq; ad sc̄li finē. Cuz ip̄e dicat
 Matthei vlt. Ecce ego vobiscū suz vsq;
 ad p̄sumationē sc̄li. Transulit igit xp̄s
 suā potestātē i petrū: z petr⁹ i successores
 ita q; eadē ē potestas i illis: q̄ erat i petro.
 fm̄ Tho. in. 4. cōtra gētiles. z i tractatu
 contra errores grecozū. c. 69. vñ merito
 ecclesie z pape potestas ab ipso deo iesu
 xp̄o emanasse d̄r. vt etiā tradit i. c. q̄uis.
 2i. di. z i. c. oēs. 22. di. z i. c. sacrosancta.
 ca. di. z in. c. basilicas. i. si. de p̄seca. di. i.
 tradit sanct⁹ Tho. vbi supra. z i tractatu
 p̄tra ipugnātes religionē. Hinc papa in
 terris vicē dei gerere d̄r: appellat xp̄i vi-
 cari⁹. c. quāto. de translationē p̄latoz. z fa-
 cit idē p̄sistoriū cū xp̄o fm̄ Hosti. ibi. vñ
 appellās a snia pape ad xp̄m: videt here-
 sim sentire: sentiēs q; papa non sit xp̄i vi-
 cari⁹: nec habeat idē tribunal cū xp̄o. ita
 dicit collectari⁹ i. c. q̄ multoties. de regu.
 iu. sequit alexādrin⁹ in. c. p̄ceptis. 2. cō.
 12. di. Huius q̄dē potestatis rōne i se

trāslate papa ē supra ius z supra oē cōci-
 liū z statutum. c. significasti. d̄ electiōe. z
 pōt supra ius disp̄sar. c. p̄suoit. d̄ p̄cel.
 p̄bē. cle. pastoralis. de re iud. i. circa si. cū
 ei⁹ auctoritas nō sit alligata legibus aut
 canomb⁹ aplicis. c. ideo. s. his ita. 2 s. q.
 i. Antecessor eni non potuit sibi legē ipo-
 nere: cū pari imo eadē successerit potesta-
 te. vt supra dictū ē. z habet i. c. inotuit. de
 electiōe. Tradit sac̄⁹ Tho. sc̄da sc̄de. q.
 98. ar. 6. Tāta q̄ppe est pape potestas q;
 oēs iudicat: a nemine iudicat. c. si papa.
 40. di. c. cuz i memoriā. 19. di. c. inferior.
 2i. di. 9. q. 3. c. cūcta p̄ mūdū. z. c. p̄nci-
 palē. c. cū inferior. d̄ maio. z obe. Hāc
 etiā potestātē vberiorē hz papa i bñfici-
 alib⁹. c. 2. d̄ p̄bē. li. 6. cle. j. ad finē. vt lite-
 p̄dēte. de quo late p̄ Abbatē panormita-
 nū in. c. q̄ i eccliaz. d̄ p̄sti. z i. c. cū inter. d̄
 electiō. 3. cō. z i. c. inter q̄ttuoz. de maio. z
 obe. z i. c. cū nobis. de testib⁹. z. i. c. cuz in-
 ter. de excep. z i. c. ea q̄. de re iudi. in. fi. z i
 c. j. de fide instru. In his enī potest papa
 eq̄re q̄drata rotūdis fm̄ Hosti. in. c. cuz
 venissent. de iudicijs. Est dicere q; pōt d̄
 bñficijs ad libituz disponere: q; papa be-
 neficioz ē dñs quātuz ad vsū: z cis vti
 pōt sicut placet z decet suam potētiā siue
 statū. 12. q. 2. c. bone rei. z. d. c. p̄ncipa-
 lē. z. c. cuz vero. 9. q. 3. ita late firmat Ar-
 chi. i suo tractatu de heresi incipiēte. Sā-
 ctissimo i xp̄o p̄ri. i. s. char. X. z q; tāta est
 p̄minētia. inferēs ex hoc q; hz papa non
 possit puare quē iure suo sine causa: tñ i
 bñficialib⁹ pōt quē puare p̄ libito volū-
 tatis. ad hoc glo. cōiter approbata i. d. c.
 p̄ncipalē. q̄ dicit q; papa sine causa pōt
 d̄ponere ep̄z. Ad idē glo. in. c. si graciōse
 de rescrip. li. 6. p̄ quā dicit ibi dñicus pe.
 cō. q; papa in titulis bñficialib⁹: hz p̄ ra-
 tiōe volūtātē: itaq; ad libitum pōt p̄lato
 auferre titulū beneficalē. Idem fuit de
 mēte Antonij i. c. p̄stitut⁹. de religio. do-
 mi. dicētis: q; de rebus ecclesiasticis: pōt
 disponere papa vt vult: etiā sine causa:
 remouēdo vnum a beneficio suo p̄ iura
 allegata. Nec ē opus s; eū adijcere clau-
 sulā derogatoriā nō obstante. z sequitur

pra ius z cō-
allium.

De potesta-
te pape i be-
neficijs.

Papa pōt
equare qua-
drata rotū-
dis.
Papa ē be-
neficiōz do-
minus.

Papa vi-
carius xpi
sū dicitur.

Papa ē su-

Joan. de imo. in. d. c. que in ecclesiarijz. vnde absqz alia reseruatione ex sola voluntate potest preuenire omnes collatores beneficiorum. vt late ⁊ singulariter firmat Fredericus in suo tractatu d per mutatione beneficiorum. q. 4. est tertius in. c. dudum. de preben. lib. 6. ⁊ ppter ea collatiōi sue reseruat beneficia in curia vacantia. vt. c. 2. ⁊. c. p̄senti. eo. ti. ⁊ libro. Idez statuit Bonifacius octauus: in extrauagante. incipiente pic solitudinis. ⁊ Clemens quintus in extrauagante incipiente. ⁊ si in temporalij que hodie reperiuntur sub titulo de prebendis. in extrauagantibus. Dominij enim beneficiorum ⁊ rerum ecclesie proprie loquendo: non est apud aliquam ecclesiam: sed apud christum s̄m Inno. in. c. cum sup. de causa. po. ⁊ proprie. super verbo restituum. quem Antonius ⁊ alij sequuntur. Bona quippe ecclesiarum sunt patrimonium christi. c. cum s̄m apostolorum. de preben. c. cū ex co. de electi. lib. 6. cui⁹ papa est vicarius cum omnimoda potestate in terris. vt in precedentibus dictū ē. Hinc glo. notabilis in. c. cuz venissent. de iudicijs. dicebat: q̄ res ecclesie romane: proprie sunt pape: sicut res fisci sunt impatoris quali patrimonium. ff. ne qd in loco publico. l. j. §. hoc interdictum. Quando ergo papa aufert rem ecclesiasticam vel beneficium alicui clerico: potius dicitur auferre administrationem: q̄ dominium. Cum beneficiatus etiam si prelatus sit: potius dicitur administrator: q̄ dominus. quod probatur in. c. 2. d. dona. faciūt notata in. d. c. cōstitutus. de religio. do. ⁊ in. c. antiq̄. de p̄uilegijs.

Existis patet quanta ⁊ quā plenissima sit pape potestas. maxie in beneficialib⁹: ⁊ consequenter quomodo ei obediendum ⁊ obtemperandū est. ad quod nos monet apostolus hebreorū c. fi. dicens. Obedite prepositis vestris ⁊ subiacete eis ⁊c. Duo enim debemus prelati scilicet obedientiam: vt ipsorū mandata impleamus. Adhuc est enim obe-

dientia q̄ victime. quia p̄ victimas aliena caro: per obedientiā vero propria voluntas mactatur. ipsa quidem sola fidei meritum possidet: sine qua quisquis fidelis conuincitur ⁊ infidelis iudicatur. j. Reguz. i. §. ⁊ Gregorius in moralibus habetur in. c. sciendum. §. q. j. Per eam meremur gratiam dei: ⁊ futuram salutem. 93. dist. c. si inimicus. ii. q. 3. c. quid ergo. quoniam vbi est obedientie incolumitas: ibi ē sancta doctrina. c. miramur. 6i. distin. vnde mens iusti obedientiam meditabitur. vt dicitur Proverbiorum i. §. c. ⁊ per eaz amicus dei efficitur. iuxta illud Joan. i. §. c. Vos amici mei estis: si feceritis que precipio vobis. Unde christus p̄latis loquēs. Luce. io. dicit. Qui vos spernit: me spernit. sine obedientia quippe prelatorum dignitas contemnitur. vt dicit glo. 93. di. in summa. Siquidem omnibus prelati obediendum est: a fortiori summo ⁊ maximo prelatorum prelato: hoc est romano pontifici qui vicem dei gerit in terris: ⁊ caput est ecclesie christiqz vicarius: vt in superioribus late ostensum est. Unde Gregorius. 7. lib. moralium. Peccatum (inquit) paganitatis incurrit quisquis dū christianū se asserit: sedi apostolice obedire contemnit. Habetur transumptiue. 23. disti. §. porro. Si. distin. c. si qui sunt. ⁊ dicto. c. sciendum. §. q. j. glo. in. c. dolentes. de celebra. mis. Sit ergo sue ruine dolore prostratus quisquis apostolicis voluerit cōtraire decretis. Ut dicit idem Gregorius ⁊ habetur in. c. nulli fas. i. 9. disti. Ex quo colligit ibi glo. Omnis qui non obedit statutis romane sedis: est hereticus. Inobedientia vero seu superioris cōtēptus est maximum: immo atrocissimū crimen. vt notatur in. c. scisma. 24. q. j. ⁊ in. c. notandum. 24. q. 3. ponit sanct⁹ Tho. sc̄da sc̄de. q. io. §. per totum. ⁊ secundo senten. di. si. Luitius magnitudo ex genere pene deprehenditur. c. non afferamus. 24. q. j. Olim quidem inobediēs superiori capite puniebat. vt dicit glo. i

Inobedi-
entia graue
crimen est.

¶.4.4.q.3. 2 in.c. absti. i. q. 3. 2 in.c. 2. d. maio. 7. obediens. vbi dicitur. si quis non obediens principi: morte moriatur. Ad idem. l. 3. §. in bello. ff. de re militari. vbi non obediens duci belli vel contra eius preceptum aliquid attētas: capite puni: etiam si res bene gesserit.

¶.3.
De reuerētia que prelati debet et subiectione

Secundus quod prelati habetur est reuerentia: vt eos honorem tanq̄ patrem: 7 ipsorum doctrinam tolleremus. Parentibus autē per omnia obedire debemus: vt precipit apostulus ad collosenses. c. 3. dum ait. Parentes quidem carnis nostre habuimus eruditores 7 reuerēbamur eos. Dicit idē apostulus ad Hebreos. i2. c. Est autem lex naturalis q̄ filius subdatur patris cure. iuxta illud Exodi. 2. Honora patrem tuum 7 matrem tuam &c. ergo similiter per omnia obediendum est prelati prefertim pape qui caput est ecclesie. i2. di. c. non decet. 7. c. preceptis. quicquid ergo precepit: obediendum est ei. 7 similiter obtemperandum: 7 nullo modo resistendum. quoniam vt ait apostulus ad Roma. i3. Omnis anima sublimiorib⁹ potestatibus subdita sit: non est enim potestas nisi a deo. que autē sunt: a deo ordinata sūt: itaq̄ qui resistit potestati: dei ordinationi resistit: qui autem resistunt: ipi sibi damnationem acquirunt. Habetur transumptiue in. c. omnis anima. de censi. 7 in. c. qui resistit. i. q. 3. In quib⁹ verbis apostulus duo p̄ncipaliter agit. primo ostendit superioris potestatem a deo esse: 7 consequenter ordinem habere. quia nihil est a deo sine ordine. vnde ordo quo omnes christiani Romano p̄ntifici subijciuntur: a deo est: itaq̄ qui cōtra hunc ordinem resistit potestati pape: dei ordinationi resistit. iuxta illud primo Regu. 8. Non te abiecerunt: s; me: ne regnez super eos. Luce. io. Qui vos spernit: me spernit. Resistere autem diuini ordinationi: contrariatur honesta-

Contra resistētes superioris mandato.

ti virtutis. vnde contra virtutē agit: qui cūq̄ potestati resistit in eo quod ad ordinem pertinet sue potestatis. Secūdo ostēdit apostulus huiusmodi subiectionem: non solum honestam esse: sed necessariam: quoniam potestati 7 ordinationi nullo modo debet aliq̄s resistere: immo vitare debet tanq̄ virtuti contrariā. Multi tamen sunt: qui amorem virtutis non habentes: ea que sunt virtuti contraria non detestantur: ideo tales cogendi sunt ad vitiationem malam. per impositionem penarum: vnde qui resistunt ordinationi: sibi damnationē acquirunt: contra potestatis ordinē agēdo. Quod quidem potest intelligi vno modo de damnatione eterna quam merentur qui potestati subijci nolunt: in eo quod debent: in cuius exemplū Datan 7 Abiron qui moysi 7 saron resistuerunt. sunt a terra absorpti. vt habet numeri. i6. Alio modo potest intelligi de damnatione pene q̄ per ipsos principes infertur. Prouerbi oru. 20. Sicut rugitus leonis: ita 7 terroregis: qui prouocant euz: peccant in animam suā. Ita declarat sanct⁹ Tho. vbi supra. Unde sicut oli sumo sacerdoti leuitici generis: oēs iudei obedire tenebantur. vt habetur Deutrono. i7. c. transumptiue. in. c. per venerabilem. qui filij sunt legitimi. vbi dicitur. Si difficile aliquid aut ambiguum apud te iudicium prospereris: venias ad sacerdotē &c. 7 infra. Qui superbia: nolens sacerdotis obedire imperio: morietur. Super quo verbo dicit glo. Condemnationis sustinet sententia: qui contēnit summi pontificis obedientiam: tanq̄ si contēneret dei omnipotentiam. quam obrem Saul primus rex tanq̄ inobediēs grauitus fuit punitus. vt habetur. j. Regu. i5. c. Sic omnes christiani maiores 7 minores pape locum christi tenenti. parere tenentur. c. omnes. de maio. 7 obedi. non solum ex iure naturali: sed etiam ex precepto diuino: vt in superioribus ostē-

sum ē. ⁊ tenet sanctus Tho. sc̄da sc̄de. q. 88. ar. 10. ad secundum probatur in. l. i. u-
 bemus. §. finali. iuncta glo. C. de episco-
 pis ⁊ cleri. Ad cuius cōfirmationem fa-
 cit illud Platonis i tertio libro de re pu-
 blica. vbi dicit. Temperantie precipua ē
 laus: obsequi p̄ncipibus. ⁊ Eulius offi-
 cioruz. i. impellit inquit natura vt homi-
 nū cetus ⁊ celebrari inter se: ⁊ sibi obedi-
 re velint. ⁊ Augustinus secūdo libro cō-
 fessionum: transumptiue in. c. que con-
 tra morem. S. distin. Contra societate fit
 si regi non obtemperatur. generale qui-
 dem pactum est societatis humane: re-
 gibus obtemperare suis Idez licet alijs
 verbis dicit Iustinianus imperator in
 auct. vt iudices sine quoquo suffragio.
 §. oportet quoq. colla. sc̄da. Nolite Cin-
 quit) vestras voluntates prebere inobe-
 dientes: ⁊ vndiq. vna erit optima conso-
 naq. presidentium: ⁊ quibus president
 congruētia magna. Unde in veteri qui-
 dem lege habetur. Quicūq. sacerdoti-
 bus nō obtemperasset: aut extra castra
 positus lapidabatur a populo: aut gla-
 dio ceruice subiecta contemptum expia-
 bat cruore. Hunc vero inobediens spiri-
 tuali animaduersione trūcatus: aut eie-
 ctus de ecclesia rapido ore demonum de-
 cerpitur. ita dicit Anacletus papa in. c.
 absit. i. i. q. 3. Et si quis sacerdotum vel
 reliquorum clericorum: suo ep̄scopo in-
 obediēs fuerit: mox depositus curie tra-
 datur: ⁊ recipiat: quod inique egit. Ita
 dicit Pius papa in. c. si quis sacerdotū.
 i. i. q. 1. ⁊ in. c. quicūq. eadem causa ⁊ q̄-
 stiōe dicitur. Si obedire noluerint quo-
 usq. obediāt: a liminibus ecclesie exclu-
 dantur. ⁊ in. c. si autem. eadem causa ⁊
 questione dicitur. Si autem vobis epi-
 scopis non obediērint. omnes presby-
 teri: omnesq. principes: non solum infames:
 sed etiam extortes a regno dei: ⁊ cō-
 sortio fidelium: ⁊ a liminib⁹ sancte dei ec-
 clesie alieni erunt. ⁊ in. §. ecce. so. distin.
 dicitur. Aut prona voluntate preceptis

illorum consentiant: aut omnibus illis
 contrarios ⁊ inimicos se cognoscāt. vnde
 de glo. ibi dicit. q. si aliquis prelato non
 obedit: eius est inimicus. Item in. c. mi-
 ramur. Si. distin. dicitur. Qui se scit ali-
 quibus esse prepositum: non moleste fe-
 rat aliquem sibi esse prelatum: sed obedi-
 entiam quam exigit: citaz ip̄e impendat.
 Concordat cum predictis. l. desertores.
 §. si presidis. ff. de re militari. vbi littera
 dicit. Si presidis aut cuiusuis prepositi
 ab executione quis desistat: peccatus de-
 fertoris subibit. Exponit glo. executiōe
 idest precepto. ⁊ est argumentum contra
 subditos qui non obediunt prelati: vt
 pena desertoris teneantur: quia non po-
 test dolo carere qui imperio magistrat⁹
 non obtemperat. l. nō potest. ff. de re. in.
 cum concordantibus. Parenduz ergo
 ⁊ obtemperandum est pape alias incur-
 reret quis penas ⁊ censuras de quibus
 supra: presertim cum in eo semper presu-
 matur causa. vt notatur in. c. quem eccle-
 siaruz. de consti. ⁊ in. l. bene azenone. C.
 de quadriennali prescriptione. eo q. pa-
 pa vel princeps est vigor iusticie. l. probi-
 bitum. C. de iure fisci. libro. 10. ⁊ anima-
 ta lex. auctē. vt iudices sine quoquo suf-
 fragio. §. eos autem. collati. secunda. au-
 cten. de consulibus. ad finem. collatio.
 quarta. Adulta alia his similia adduce-
 re potuissem: quibus confirmari posset
 conclusio predicta: que breuitatis causa
 obmitto.

Hectamen sunt intelligen-
 da quando illud quod papa prelat⁹ vel
 superior mandat iustum est: et rationi
 equitatiq. consentaneum. Quāuis eni
 papa sit supra legem: ⁊ de iure posset su-
 pra ius dispensare. vt. c. proposuit. de cō-
 cessio. preben. quia predecessor non po-
 tuit ei legem imponere: cum in pari ino-
 in eadem successerit potestate. vt. c. inno-
 tuit. de electione: appellaturq. beneficio-
 rū dñs: vt de illis libere disponere possit
 vt quod in his sibi placuerit legis habe-

§. 4.
 Pape nō ē
 cuz peccato
 parendū.

at vigorem: vt de imperatore z pncipe
ecclesiastico dicit textus in. 9. s. 3 z quod
pncipi placuit insti. de iure naturali. In
telligendum tamen est: dummodo place
at sicut bono viro bonoq; pncipi. vt. ff.
d fideico. l. l. thais. s. sorore. d. statu libe.
l. labeo. de contrahē. emp. l. hec veditio.
Quia lz papa solutus sit legib; eo q nō
habet i terris qui sua facta diiudicet. vt
inquit glo. psal. 50. super illud Tibi soli
peccaui. ipa tñ ratiōe naturali ligatur. l.
digna vox. C. de legibus. c. i. de pbatio.
vnde si aliquid iniustū z sine causa attē
ptat cōtra priuatā psonā vel contra rem
publicam tollēdo forsā ei ius vel domi
nisi sibi cōpetēs: peccat sicut quilibet ali
us. ita notāter decidit Andreas de yser
nia in. c. i. v. flumina. co. j. v. si faceret si
ne causa. in. ti. que sunt regalia. lib. feu
dor. Est ergo papa z quiuis alius pnc
eps legibus solutus: quantum ad vim
legis coactiuam: nullus enim pprie cogi
tur a seipō vel a pari. Lex autē vel pnc
ipis mandatum non habet coactiones
seu vim coactiuam: nisi ex pncipis po
testate. Pnceps tamē ex iusta causa de
bet moueri: non ex sola voluntate: maxi
me in his que sunt vel esse possunt cōtra
ius naturale vel naturalem equitatem:
vel diuinam: vel ad commune bonū or
dinata. Talis autem lex taleq; pceptū
iusta ratione equitateq; ordinatū: est iu
stum: z subdit illud obseruare tenentur
vt. c. erit autem lex. 4. disti. quia diuine
accedit voluntati z ab ea deriuatur. vnde
qui tali pcepto resistit: diuine potesta
ti z ordinationi resistere tēptat: iuxta ver
bum apostoli ad rroma. 3. cuius supra
mentionem fecimus: z infra statim facie
mus. habetur in. c. qui resistit. i. i. q. 3. z i
c. in istis. 4. di. Si autē lex pceptumue
a sola pncipis voluntate contra ratio
nem procedat: z alicuius iuri sine causa
pseudicet: tunc non debet appellari lex:
sed legis corruptio s; Augustinū in lib.
de libero arbitrio. Ita notāter declarat
Andreas de ysernia in ea. j. co. pe. de ca

pi. qui curiam ven. li. feudorum. eiusdē
sententie: lz p alia verba fuit beat; Tho.
12. q. 90. ar. j. in sine dicēs: q ratio habet
vim mouendi a voluntate. Ex hoc enī
q aliquis vult finē: ratio imperat de his
que sunt ad finem. Sed volūtas de his
que imperantur: ad hoc vt legis rationē
habeat: oportet q sit aliqua ratiōe regu
lata. z hoc modo intelligitur q volūtas
pncipis habet legis vigorem. Alioquin
volūtas pncipis magis eēt iniqui quā
lex. hec ille. Si igit illud quod papa vel
superior mandat iustum est: obtemperā
dum est a subdito si nō sūbest aliqua iu
sta causa non obtemperandi. Si autem
subsit: in executione mandati supersede
ri potest. vnde si ex mandati obseruātia
de; offendit: ppter peccatū qd inde resul
tat: non est parendum romano pontifici
vel alteri superiori. Pape enī non est da
ta peccādi potestas. c. j. 40. di. vbi sima
chus papa inquit. Non nos beatum pe
trum sicut dicitis a domino cū sedis pri
uilegio vel successores eius peccandi iu
dicamus licentiam suscepisse. deus enī
q pape superior ē: pcepit peccatum vel
malum vitādum: ergo deo potius q; pa
pe parendum est: quoniam papa non po
test contra legem dei aliquid disponere:
z si disponat: potius dicitur errare: q; le
gem cōdere. 2. 5. q. j. c. sunt quidam. Hec
fuit mens Augustini exponentis illud
apostoli. qui resistit potestati zc. vt ha
betur in. c. qui resistit. i. i. q. 3. vbi littera
dicit: qui resistit potestati: dei ordinationi
resistit. Sed quid si illd iubeatur quod
non debeas facere: hic sane contēne pote
statem. iposq; humanarum legum gra
dus aduerte. Si aliqd iusserit curator:
faciendū est. tamen si contra procōsul iu
beat: non vtiq; contēnis potestatem: s;
eligis maiori seruire: nec hic debet mi
nor irasci: si maior prelatus est. rursus
si ipē consul aliquid iubeat: z aliud iube
at impator: vel si aliud iubeat impator:
aliud deus: qd iudicas: maior potestas
de; da veniā o impator. tu carcerē ille

ut bono bi

lit ius pba
uocat. sine
sa.

rs ex pta
a

siniquitas

pncipis bolun
tas pncipis lex

si deus o hū
ditur.

deo parandū
et non ppe

q maior p
testas deit

gehennā minatur. Sic iā tibi assumēda
est fides tua tanq̄ scutum: in quo possis
omnia ignea iacula inimici extinguere.
Hec ille que reassumit beatus Tho. 2.
sentē. dist. vltima: et Ro. 13. c. 2. cō. latius
scōa scōe. q. 10. ar. 5. in solutiōe questio
nis. facit. l. cōtra pupillum. §. qui ad ma
ius. ff. de re iudic. vbi qui ad maius tri
bunal vocatus ē: si litē inchoatā deserit:
cōtumax nō videt. Eiusdē sententiē fuit
Ambrosius. vt habet in. c. iulianus. ea.
ca. 7. q. Julianus inquit imperator quis
eēt apostata: habuit tamē sub se xpianos
milites: quibus cum dicebat. Produci
te aciē cum defensiōe rei publice: obedie
bāt ei: cū autē diceret eis pducite arma in
xpianos: tunc cognoscebāt imperatores
celi. quasi dicat: nolēbāt contra xpianos
pugnare: q̄ peccarēt cōtra deum: cui po
tius q̄ imperatori obediēdum et obtem
perandum erat. Concordat Hieronymus
in epistola ad ephesios q̄ habetur in. c. si
dñs. ea. ca. 7. q. vbi dicit. Si dñs ea iubet
que nō sunt aduersa sanctis scripturis:
subijciat dño seruis. Si vero cōtraria
p̄cipit: magis obediat spūs q̄ corporis
dño. Si bonū ē qd̄ p̄cipit imperator: iu
bentis exequere volūtātē. Si malum re
spōde: oportet deo magis obedire q̄ ho
minibus. hoc ipm̄ et de seruis apud do
minos: et de vxoribus apud viros: et de
filijs apud patres: q̄ in illis tantum de
bent dominis et viris: parentibusq̄ esse
subiecti que contra dei mādāta nō sunt.
Itē Augustinus alibi donatistis scribēs
vt habetur in. c. imperatores. ea. ca. 7. q.
sic dicit. Imperatores si in errore eēt: qd̄
absūt: et p̄ errore contra veritatē leges da
rēt: per quas iusti p̄barent et coronaren
tur: nō tamē faciendū est qd̄ illi iubēt:
quia deus p̄hibet. Sicut iusserat nabu
chodonosor vt aurea statua adoraretur
qd̄ si facere noluerūt: deo talia p̄hibenti
placuerunt. Unde Augustinus dicit nō
semper malum ē nō obedire p̄cepto: cū
dñs iubet ea que sunt cōtraria deo: tunc
ei obediendū nō est. habetur in. c. non
semper. ea. ca. 7. q. vbi aliqua his filia vi

deri poterunt. Ad predicta adducti pōt
illud qd̄ habetur Genes. 39. c. vbi iter
cetera dicit. Post multos itaq̄ dies in
iecit dña sua oculos suos in ioseph et ait
Dormi mecum: qui nequa q̄ acquiescens
operi nephario dixit ad eaz. Ecce domi
nus meus omnibus mihi traditis: igno
rat quid habeat in domo sua: nec quicq̄
est qd̄ non in mea sit potestate: vel nō tra
diderit mihi: preter te que vxor es eius:
quomodo ergo possum hoc maluz face
re: et peccare in dñs meus: ergo cōtra dñs
non debet quis peccare etiam ad superi
oris mandatum. Item scribitur Danie
lis. 3. c. Nabuchodonosor tribus pue
ris dixit. vere ne sidrac misac et abdena
go deos meos non colitis: et statuam au
ream quam constitui non adoratis: nūc
ergo p̄sternite vos et adorare statuā quā
fecit: qd̄ si non adoraueritis: eadem hora
mittemini in fornacem ignis ardentis.
Respondētes sidrac misac et abdenago
dixerūt regi nabuchodonosor. nō opor
tet nos de hac re respōdere tibi: ecce enī
deus noster quem colimus potest eripe
re nos de camino ignis ardentis: et de ma
nib⁹ tuis o rex liberare. Quod si nolue
rit: notū sit tibi o rex: quia deos tuos nō
colimus et statuā aureā quā erexisti non
adoram⁹. Ecce mādātū superioris p̄ceptū
q̄ sine pctō obtēpari nō poterat.
Itē daniel. 13. ca. duo senes q̄ iudicabāt
isrl̄ accurrerūt ad Susannā: et dixerūt:
assentire nobis: et cōmiscere nobiscum:
quod si nolueris dicemus contra te testi
monium: q̄ fuerit tecum iuuenis: et ob
hanc causaz emiseris puellas a te. Inge
muit susanna et ait. Angustie sunt mihi
yndiq̄: si enim hoc egero mors mihi est:
si autem non egero non effugiam man⁹
vestras. Sed melius est mihi absq̄ ope
re incidere manus hominum: q̄ pecca
re in conspectu domini. non ergo cū pec
cato est parendum superiori.
Item Exodi. 1. et transumptiue in. c. si
qualibet culpa. 22. q. 2. dixit rex egypti
obstetricibus hebreorum precipiens
eis: quādo obstetricabitis et part⁹ tēpus

imperator
si q̄ mid m̄tus
tunc imperat

aduenerit; si masculus fuerit interficite eum; si femina reseruata, timuerunt autem obstetricibus deum; et non fecerunt iuxta preceptum regis egypti; sed reseruabant mares. Bene ergo fecit deus obstetricibus.

Conclusio
predictorum.

¶ Ex quibus omnibus patet quod si papa mandat aliquid quod sine peccato fieri non potest: non est ei obtemperandum, ita concludit Hostiensis in c. significauit, de offi. ordi. i. c. v. s. quid si superior, quem alij comiter sequuntur signanter Abbas siculus ibi et in c. pastoral. s. quod vero in principio, de offi. dele. et in c. cum teneamur, si. co. d. prebend. Jo. an. in c. ad honorem, de auctori. et vsu. pa. in ver. plenitudine dicens, quod in peccato si de seipso liquet: non tenetur aliquis pape obedire: non obstante plenitudine potestatis que est in ipso. Ideo voluit Hosti. in c. proposuit, de coessu. p. sequi eum Abb. ibi si. co. dicens quod omnes tenemur obedire pape quecquid precipiat: nisi ex obedientia sequi possit peccatum, vnde si mandatum heresim continet: non est obediendum: quia tunc est peccatum secundum Innocentium, in c. inquisitioni, de sen. excor. in si. quem sequi ibi Abb. et in c. vniuersitatis, eo. ti. et in pluribus alijs locis. Bene facit, c. si quis episcopus, ii. q. 3. vbi si episcopus aut abbas presbytero aut monacho iusserit missas pro hereticis cantare non licet: non expectat obedire eis. Idem si mandet religioso aliquid quod repugnat regule ab eo professe: non tenet religiosus obedire: quia iniustum est preceptum et peccatum continet secundum Innocentium, in c. ne dei ecclesiarum in glo. 2. de simonia, nisi forsitan ex magna causa papa dispensaret cum religioso, quod potest secundum eundem Innocentium, in c. presbyteri, in si. prime glo. de sacramentis non iterandis, latius per Jo. an. in regula deo dedicatum, de regu. iur. li. 6. Innocentium, Abb. et alios in c. cum ad monasterium, de statu regula. et in c. cum olim, de clericis coniugatis, et in c. rursus que clerici vel vouentes, et plures alios quos referre non curo.

s. 5.
Non pareat
pape man-
dati quod exco-
municatus
non euitet.

¶ Idem si papa mandat ordinario quod absoluat ab exco-
municata causa: et mandat ordina-
rio suo quod ipsum non euitet: potest enim episcopus non obtemperare: et eum euitare. Maxime si est casus in quo papa non potest dispensare ita de-

cidit Hosti. quem alij sequuntur presertim Abbas in c. significauit, de offi. ordi. quoniam ex quo ex falsa causa fuit absolutus: non videtur absolute obtinuisse, cum cessante vel non existente causa: cessat absolute effectus, c. cum cessante, de appe. cum filibus videtur per baronem hoc in c. lras, d. resti. spo. et in d. c. inquisitioni, de sen. ex. vbi si alter coniugatus scit pro certo matrimonij impedimentum: quod tamen in foro pretioso probare non potest: potest de executione superioris sustinere: ei mandatum non parens: quod contra conscientiam debitum reddere coniugale. Si enim iniusta est sententia: tanto quis curare eam non debet: quanto apud deum et eius ecclesiarum neminem potest grauare in qua sententia, ita ea se non absolui desideret: quod se nullatenus precipit obligatum, vt. c. si quis episcopus, ii. q. 3. Ex quibus iuribus sumitur doctrina singularis quod etiam si ei soli mandatum pape dirigit: non tamen sit mandatum veritatem non continere: et ex eius obseruatione peccatum resultare: non est aliquo modo parendum.

¶ Idem dicendum si papa mandat notorie indigno de aliquo beneficio. Maxime si tanta est indignitas quod sine peccato pareri non potest: non est ei obtemperandum secundum Abb. in d. c. significauit, de offi. ordi. et in c. si quis, de rescrip. et in c. cum a deo, eo. ti. fuit de mente, Jo. an. vtrouique: dignis enim sunt conferenda beneficia: non autem indignis, tex. cum glo. in c. cum te, d. eta. et q. li. Ex quo dicebat Hosti. in c. graue, d. prebend. quod vbi clerici repunt indigni tanta indignitate quod sine peccato non potest eis prouideri: melius est paucis dignis vel vni tantum multas ecclesias conferre: quam multis indignis plures concedere, d. quo etiam per Abb. siculum in c. i. prope finem, de re iudi. aliquid per eum in c. si, de presumpt.

s. 6.
¶ Si papa
mandat pro-
uideri indi-
gno.

¶ Idem si papa scribat pro intruso: non tamen non est ei leuato bello obediendum: vt notat dicit Bal. in phemio Gregorij, 4. co. v. dicit collectari. Sicut enim non est obediendum intruso: quod non est securus legitime imperium vt dicit Archi. in c. quod culpa, 2. q. i. in v. legitimo: sic quoniam scribit pro intruso, secundum eum, quoniam adest legitima causa non obtemperandi. Unde

s. 7.
¶ Si papa
scribit pro in-
truso.

doctores in. d. c. qui resistit. ii. q. 3. signā
ter magister Petrus mediolanensis: ex-
ponētes illaz auctoritatem dicūt. qui re-
sistit. s. iniuste. iuste ergo et ex iusta causa
resistit potest superioris mandato. Ex quo
dicebat ibi Archi. q. in executionib⁹ cri-
minaliū causarū si sciret executor: quēpi-
am iniuste damnatū: nō est ei consulē-
dū q. in psonā p̄denati penā iponeret. fa-
ciūt notata in. c. pastoralis. §. q. vero. de
offi. dele. vbi ē glo. singu. p̄mittit enī p̄-
nceps q. in causis criminalibus executio
differat p̄ aliquot dies. vt ē textus valde
notandus in. l. si vindicari. C. de penis.
et p̄sertim qm̄ mādātū ē illicitū. vt p̄bat i
l. toties. ff. de policita. vbi si res publica
necessitatē iposuerit statuaz p̄ncipi po-
nēdaz q. nō p̄misit: nō ē necesse ei parere
Ex quo ifert ibi glo. q. resistit magistra-
tui i illicitis. Ad idē facit. l. oēs iudices.
C. de decurio. li. x. vbi impator loquens
de decurionib⁹ torquēdis dicit: officium
qn̄q̄ginta librarū auri multā fisco cogit
inferre iudex q. decurionez torquet: et ce-
teri officiales q. ei nō resistūt q̄b⁹ p̄tradi-
cēdi dāt facultas. pōt ergo iudex vel offi-
cialis supiori resistere fm̄ glo. ibi facit. l.
p̄hibitū. C. de iure fisci. eo. li. et in. l. emi-
deter. C. de excu. mu. eo. li. Ad idē auct.
vt litigātes iurēt. §. et hoc quoqz. coll. 9.
q. disponit cōtra exigētes sportulas imo-
deratas: vt possit eis resisti. Ad idē. §.
qm̄ vero. i. auct. vt nulli iudicuz. coll. 9.
vbi loquit de subditis: q. ex iusta causa
nō tenent supiori obteperare. poterit er-
go i executioē mādātū supsedere si iusta
subest causa: et expectare secū dā iussione
vt ē casus notādus cuz glo. in. l. puniri.
C. si con. ius. vel vti. pu. canonizata. 2. §.
q. 2. §. puniri. vbi p̄mittit iudicib⁹ q̄b⁹
mādātū ipatoris dirigīt supsedere in ex-
ecutioē si p̄tra rescriptū falsitas alleget:
imo puniunt iudices hoc nō faciētes vt
ibi dī. Ex quo arguit ibi glo. p̄tra prela-
tos idistincte parētes et obteperātes lris
et mādātis pape. Ad ergo inquit timeāt
miseri plati si veritatē sequantur. cū deo
et pape p̄ hoc placeāt. vt. l. si. in fine. C. d

Executio
in crimina-
lib⁹ differē.

Cōtra mise-
ros platos.

appe. vt enī alias qdā in sermone tacite
excipiunt. ff. d. seruitu. l. sicui. Sic et hic
veritas tacita. p̄ exp̄ssa habet: vt fm̄ eaz
p̄cedat. l. ij. C. de p̄ci. impe. offe. Concor-
dat tex. cū glo. i. auct. d. mādātis p̄ncipiū.
§. deinde. §. siculo. nūciās. coll. 3. vbi dī
q. si in mādātō p̄ncipis aliqd cōtinet cō-
tra ius vel vtilitatē publicā nō dz adim-
pleri: s; p̄ncipi nūciari et expectari scda
iussio. qd̄ inducit ibi glo. p̄tra miseros p̄-
latos q. timēt intātū lris dñi pape: vt nō
audeāt reclamare: qd̄ facere nō debent.
vt ibi et in auct. vt nulli iudicuz. §. et hec
vero iubem⁹. et in. l. et si nō cognitio. C.
si cō. ius vel vti. pu. canonizata. 2. §. q. 2.
vbi dī q. l; nō cognitio: s; executio dīmā-
det: de veritate p̄cuz inquiri oportet. et si
fraus interuenerit: de oi negotio cogno-
scat. Forti⁹ dicit tex. cū glo. i. c. pastoral.
de fide instru. q. si iudex videt aliquam
dretalē iuri cō. p̄trariā fm̄ ipaz nō iudi-
cet: s; superiorē p̄sulat sup eā: dicit glo. et
interim supsedeat cause. ar. c. l; de offi.
le. et C. d. rela. l. j. et ij. Adaxime qm̄ dcre-
talis vel mādātū pape eēt p̄tra ius nāle:
p̄ qd̄ sine causa dominia rex de vno trās-
ferunt in aliū: nō eēt seruādū etiā i foro
iudiciali. fm̄ Inno. l. c. q. in eccliaz. d. cō-
sti. tin. c. q. pleriqz. de immuni. eccl. Ad
hoc. l. rescripta. C. de p̄ci. impa. offe. vbi
dī q. rescripta p̄tra ius elicita: ab oibus
iudicib⁹ refutari debēt: nisi forte aliū nō
ledāt et perēti p̄sint: vel crimē supplicati
idulgeāt. canonizat. 2. §. q. 2. rescripta.
Ex quo infert ibi archi. q. vbi p̄ceptum
pape paz aut nihil nocet: obediēdū ē: se-
cus vbi multū: nā tūc spectabit secūda
iussio. Idē dicit Bal. in. l. acceptaz. in fi.
C. de vsuris. dicēs. q. statutū l; durā cō-
tineat obseruatiā. seruandū ē. l. p̄sperit.
ff. q. et a q̄b⁹. sec⁹ dicit in mādātō pape: qz
nō itelligit velle facere alicui iniusticiā.
c. si clientulus. §. si diuersum. de aliena.
feu. coll. io. vbi tex. elegāter dicit. Eccle-
sia cultrix et amatrix iusticie: nō patitur
contra iusticiā aliquid fieri in se vel in
alterum p̄uatum. Unde officialis vel
is cui aliquid papa vel p̄nceps mādāt p̄

contra verita-
te p̄tra.

si p̄nceps con-
b d b̄b̄tatum

si contra ius nāle
vale non parum
dum.

vbi magnū p̄
in b̄b̄tū. ex p̄cti
da rōm da iussio.

De mada-
to pape in-
iusto. et quom-
supersedeend-
nam ecclia nō
patitur alicui
eri in iuriam

otest non parere
t pncipi rescri

lras suas siquidē iniustū ē: pōt nō parere
z pncipi rescribere: z secūda z spectare
iustione vt colligit ex p̄dictis a q̄b⁹ ema
nauit. c. si qñ. de rescriptis. vbi lra dicit.

Nota illum
textum.

Si qñ aliq̄ tue fraternitati dirigimus q̄
animū tuū exasperare videtur: turba
ri nō debes: infra. q̄litate negocij p̄ quo
tibi scribit diligēter p̄siderās: aut māda
tū nostrū reuerēter adimpleas: aut p̄ lit
teras tuas q̄re adimplere nō possis rō
nabile causas p̄cedas: qz patiēter sustine
bim⁹ si nō feceris qd̄ praua nobis fuerit
insinuatiōe suggestū. z ita ē ibi casus sin
gularis qz vbi rescriptū pape pncipis v̄l
superioris deuiat ab honestate vel iusticia
nō tenet subdit⁹ imediate parere: s; pōt
allegare causas q̄re parere nō d;: z inte
rim suspēdet vt ibi colligit. z tenet glo. i
c. p̄ceptis. i. z. di. Et inde ē qz si impetrās

tenent alia
Corata. c.
res. de r. s. t. 5

lras ad beneficiū etiā tenue: tacuit digni
tate quā h; simplici noie se appellās: nō
ē talib⁹ lris parēdū: qz nō ē intētiōis ro
mani pōtificis vt p̄sone plurib⁹ redditū
b⁹ habūdātes: p̄ lras suas paupes cleri
cos sup̄ minorib⁹ beneficijs inquietent.
q̄ propter lras in q̄b⁹ actor sue nomē sup
p̄mit dignitatis vires nō vult obtinere
c. ad aures. de rescriptis. c. ordat. c. cum
adeo. eo. ti. vbi lre sup̄ bñficijs ipetrate:
nisi de beneficio qd̄ h; ipetrās faciat mē
tionē: nō valēt. Ad idē. c. cū teneamur. d̄
prebē. vbi lra dicit. Si mādatum sup̄ ali

Nota illum
textum.

cui⁹ p̄uisiōe receperis q̄ aliud beneficiū
habeat: de quo valeat cōmode sustētari:
nisi forte ilris ip̄is de hoc mētio habeat
aut si nō pōt ei sine scādalo p̄uideri: eq̄
nimit̄ sustinebim⁹: si p̄ eo mādatū no
strū nō duxeris exequēdū. vnde colligit
ibi glo. si. qz mādatū sup̄ioris nō ē necesse
adimpleri: vbi rō nō adimplēdi pōt red
di. Nec peccat q̄s nō adiplēdo: cuz legis
auctoritate hoc faciat. l. grac⁹. c. de ad
ul. c. q̄ peccat. xiiij. q. iiii. Et p̄sequenter
nō videt̄ mandatū superioris p̄tinere: nec
penā vel cēsuras in eo p̄tetas incurrere.

Nota bene
ad ppositū

Mā iusta causa cōtradictiōis suspendit
effectū inie. ita notāter voluit dñs Car
dinalis floretin⁹ in. d. c. si qñ. Ex quo in

ut ex parte secundas lras.
facto tali p̄sultit. Urban⁹ sext⁹ scripsit
ep̄o floretino vt certos p̄cessus per ip̄m
Urbanū factos p̄tra dñm Carolū regē
hierusalē z sicilie publicaret: z hoc p̄cipi
ebat sub grauissimis penis z cēsuris q̄s
ferebat i nō parētē: dubitabat d̄ grauissi
mo scādalo ppli floretini si publicarent⁹
Aliq̄ periti cōsulebāt ep̄o qz publicaret:
ipe vero Cardinalis p̄sultit p̄trariū. i.
mo qz differret z spectaret secūda iustio
nē per textū in. d. c. si qñ. z. d. auct. vt nul
li iudiciū. s. z hoc vero iubem⁹. qd̄ dicit
fore notādū: qz p̄ hoc cuitātur plura in
cōueniētia q̄ acciderēt: indistincte paren
do fm̄ eū. Ex q̄ decisiōe elicit̄ vna cōclu
sio singularis z ad p̄positū de quo agit
valde accōmodata. qz si papa aliqd̄ p̄ci
pit fieri vel obseruari sub pena excōica
tiōis: quā ex tūc p̄fert p̄tra nō obediētes
v̄l obtēperātes: vt cēsurā ip̄o facto incur
rāt: certe si ex mādati executiōe timetur
scādalu z vel alia mala futura: vel aliter
dubitāt de mēte pncipis: licite sine metu
excōicatiōis mādatari⁹ differre pōt z pa
pe rescribere: secūda qz iustione expecta
re: cū hoc faciat auctoritate iuriū p̄dicto
rū: ita firmat dñs Abbas i. d. c. si qñ. de
dño Cardinali nullā mentionē faciens.
Hoc idē fuit de mēte Petri d̄ ancha. p̄si
lio. 2. 4. i. incipiēte p̄ p̄dicta. vbi cōsultit
nō esse obtēperādū mandato pape: p̄ qd̄
mandabat cuidā moniali vt ad p̄mū re
diret monasteriū a quo legitime z cum
cius auctoritate fuerat egressa sub gra
uissimis penis z cēsuris. z subdit qz nō
obtēperādo excōionē nullaten⁹ icurrit.
qñ clausula si p̄ces veritate nitātur: q̄ i
quolibet rescripto subintelligitur: h; nō
apponat. c. 2. de rescrip. z. l. vniuersa ca
nonizata. 2. 5. q. 2. s. vniuersa. suspēdit
effectū excōionis sicut cuiuslibet disposi
tiōis. vt notatur in. c. p̄terea. de appe. z i
l. itē qz. ff. de pactis. q̄ decisiō ē famosa z
lris aureis scribēda z apud modernos
in magno habetur cultu: ad excusandū
eos q̄ mandatis apostolicis ex causa nō
obtēperāt: vt p̄ hoc nō incurrāt cēsuras
vel penas in mādato cōtētas.

scdm de
hōc expe
tam de

Nota.

ex parte
de lre

Nota.

si p̄ces
veritate
nitantur.

sim mō
sunt q̄

§.8.
Reges nos-
tri sunt pa-
tronie ecclesi-
arum cathedra-
lium.

Nunc ad propositū in casu
d quo agitur. iusta imo iustissima causa
nō obtēperādi subest qm̄ notissimū ē pa-
pe: z pene toti xpianitati. q̄ reges hispa-
ni maximis laboribus z expensis regna
ista a faucibus inimicorū eruerūt. Quā
obrē in tpalib⁹ supiorē nō recognoscunt.
vt dicit glo. i. c. adrianus. 63. di. z i. c. z si
neceffe. de dona. inter viz z vxo. nota i. c.
p̄ venerabilē. q̄ filij sūt legitimi. habet p̄ma
partita. ti. 5. l. 18. p̄mi quidem gothorū re-
ges athanaric⁹ vel fm̄ alios alaric⁹ a q̄-
b⁹ catholici reges nr̄i indubitātā trahūt
originē ex grata honorij imperatoris hi-
spani p̄cessiōe hispanias viriliter egressi
sunt. z vuādalos sueuosq̄ eas tunc t̄pis
tiranice z p̄tra impatoris volūtātē occu-
patas forti debellarunt animo: eosq̄ ab
hispanijs expulerūt: z i affricam fugere
coegerūt. z ex tūc postq̄ hispanicam mo-
narchiaz adepti sunt vsq̄ ad t̄pa nr̄a: eo
dūtaxat excepto miserabili z lamētabili
t̄pe quo sarraceni hispaniam inuaserūt:
absq̄ alteri⁹ gētis intermixtiōe. (Qd̄ si
in paucis regnis cōpertū ē) reges gothi
regnauerūt: z i sempiterna secula regna-
būt. Itaq̄ regna nr̄a nec trāsierunt nec
trāsēūt sicut cetera de gēte in gētē: eo q̄ in
ste z nō tirānice initū ex p̄dicta Honorij
p̄cessiōe habuerūt. Tūc vero p̄struxerūt
sacra templa z ecclesias vbi diuina officia
celebrarent: dotē eis p̄stituerūt: ornāmē-
ta plurima ministrarunt: ex quo ius pa-
tronatus in cis dē ecclesijs p̄sertim cathe-
dralib⁹ acq̄sierūt: z sp̄aliter sibi reserua-
rūt. qd̄ d̄ iure facere potuerūt. c. nobis. z
c. p̄terea. d̄ iure patro. c. eleuterius. 18. q.
2. c. frigētius. 16. q. 7. c. pie mentis. z. c.
fili⁹. z. c. monasteriū. z transit hoc ius in
successores in regno. Quā qm̄ rex fundat
ecclesias z dotat de bonis regni: successor
i regno nō poterit reuocare illā donatio-
nē: nisi regnuz ex hoc enormiter lederet:
iuxta notata in. c. intellectu. de iure iura.
ita notāter dicit specu. ti. d̄ instru. edi. §.
nūc aut̄. in fi. sicut ergo ad eū transit hoc
ius approbādi vel nō p̄tradicēdi tali do-

nisi regnum ex
bor enormiter le-
deretur.

tationi de reb⁹ regni facte eodē mō trāsī-
re debet ius patronatus ex tali dotatiōe
acq̄sitū: qz ex quo onerat i vno d̄z hono-
rari i reliquo. ar. l. ab eo. C. de fideicō. cū
filib⁹. Habet ergo reges hispani ius pa-
tronat⁹ in ecclesijs cathedralib⁹ regnoꝝ
suorū. fm̄ Archi. i. c. lectis. 63. di. z Bal. i
p̄hemio decretaliū i. §. rex pacificus. 4.
cō. z i. c. q̄nto. i fi. d̄ iudi. qd̄ Bal. dicit eē
bn̄ notādū. sequit̄ paris d̄ puteo i tracta-
tu sindicat⁹ charta. 28. fi. cō. i p̄n. Lōme
morat lex regni nr̄i quā edidit rex Enri-
cus. 4. i ocaña. z repetūt xpianissimi re-
ges nostri in curijs de madrigal. Anno
i 476. vbi inter alia d̄r: q̄ mortuo plato
cathedralis eccle: nō ē p̄cedēdū ad electi-
onē: nisi p̄us moꝝ regi nūciat. Prelat⁹
aut̄ elect⁹ cōfirmat⁹ z p̄secrat⁹: nō d̄z ad-
ministrare: donec p̄sonaliter regi faciat
reuerentiā. vt ibi z i. l. fi. ordinatiōis d̄ Al-
cala: quā edidit rex Alfonso. Si vero
t̄pe mortis prelati rex fuisset absens a re-
gno ex causa pegrinatiōis vel als. Tūc
moꝝ plati nūciari d̄z vicē regis tenenti:
eiusq̄ p̄sensus req̄rēdus ē. vt notāter de-
cidit Archi. i. c. reatina ecclia. 63. di. seq̄-
tur Paulus de lazarijs i. d. c. nobis. de
iu. patro. i repetiōe Bal. i. c. cū p̄suetudi-
nis. d̄ p̄sue. Angelus in. l. adoptio. 2. cō.
in fi. ff. de adopti. z multi alij quos refer-
re non curo.

Hec aliquādiu obfuaata fuere
q̄m p̄ viā electio-
nis ecclesijs p̄uidebat d̄ plato z merito cū
etiā i veteri testamēto aliqui repiam⁹ q̄ i
sacerdotū p̄motiōe z p̄uifiōe p̄nceps po-
puli iterueniebat. vt habet Abacha. 4.
c. vbi indas Abachabeorū dux elegit sa-
cerdotes qui purgarēt scā scōꝝ. qd̄ vide-
tur iuri z ratioi p̄sentaneū. Furi qd̄ nā
i p̄mitiua ecclia ipatoꝝi fuit data p̄ papā
potestas ligādi romanū pontificē. vt ha-
bet i. c. adrian⁹. z in. c. in sinodo. 63. di. z
16. q. j. c. hinc ē. tradūt Hosti. z Jo. an. z
alij i. c. dilecto. de testi. Hēric⁹. Antoni⁹
z Abbas siculus i. c. p̄terea. i. de iure pa-
tro. Jo. an. Anto. z alij i. c. nobis. eo. ti.
Anto. Abbas. z Jo. de imo. i. c. dilect⁹.

§.9.

cligendi.

b

el. 3. de p̄bē. bona glo. in. c. laicis. i6. q. 7.
Archi. in. c. hortamur. 7i. di. Et hoc ita
factū extitit qm̄ ecclia tunc t̄pis ab hereti-
cis ⁊ scismaticis ꝑcussa; aliqui in magno
discrimine picl̄itabat: tribuebat ergo ꝑo-
tificis electio catholicis ꝑncipib⁹: vt eoz
auctoritate ecclia roborata: hereticozū ⁊
scismaticoz insult⁹ ꝑꝑmeret. vt in. ꝑ. ꝑn-
cipibus. ea. di. Postea autē Ludouicus
ipator hāc facultatē romano ꝑꝑlo ꝑcessit
⁊ i eū trāstulit. vt i. c. ego ludouic⁹. ea. di.
Demū ijdē ipatores religioso mētis affe-
ctu ꝑfatis ꝑuilegijs sibi ꝑcessis sup dicta
electione ꝑ eos faciēda ex toto renūciaue-
runt. vt habet in. ꝑ. postremo. ea. di. post
heca aut auctoritate Nicolai pape ē indu-
ctū: vt electio romani pontificis nō a car-
dinalib⁹ tm̄: verū etiā ab alijs religiosis
clericis i idē ꝑueniētibus fieret. vt i. ꝑ. ex
hys. ea. di. ⁊. c. i. 78. dist. nouissimē vero
auctoritate ꝑcilioꝝ data ē facultas eligē-
di romanū pontificē solis ecclie romane
cardinalib⁹. vt patet i. c. l3. d̄ vitāda. d̄ ele-
ctioē. ⁊ i. c. vbi piculū. eo. ti. li. 6. ⁊ i. c. ne
romani. eo. ti. ⁊ silr i alijs inferiorib⁹ ali-
qñ fuit obseruatum. vt ꝑbat i. d. c. lectis.
63. di. vbi stephan⁹ papa noluit ꝑfirma-
re electionē epi electi i reatina ecclia: nisi
ꝑus videret eplaz ipatoris. Ad idē. c. re-
atina. ⁊. c. nobis. ⁊. c. ꝑncipali. vbi impa-
tor ꝑsentauit in ecclia reatina. Ad idē. c.
cū iter vniuersas. de electi. vbi vice regia
postuletis assensuz. ⁊. c. cū terra. eo. ti. ibi
nō ꝑhibem⁹ qñ regis seu ꝑriarche qui ꝑ
tpe fuerit req̄rat assensus. ⁊ i. c. inotuit.
eo. ti. ibi faciebat ad idē non modicū con-
cors capli vigorimē electio: petitiō ꝑpli
assensus ꝑncipis. Ad idē. c. qd̄ sicut. eo.
ti. post ꝑn. ibi cū i eo nihil attētatū fuerit
in ꝑiudiciū regie dignitatis. Ad idē. c.
cū inter. de ꝑsuetu. i parte decisa. vbi dice-
bat: q̄ reges ꝑferebāt decanat⁹. ita dicit
glo. in. c. imperiū. io. di. ⁊ ibi Archi. ē bo-
nus tex. i ꝑallegato. c. dilectus. 3. de ꝑre-
bē. vbi decan⁹ ex donatiōe regis ꝑbēdaz
collationē habebat. Impator etiā h3 ꝑui-
legiū: q̄ in q̄libet ecclia Allemānie possit
facere vnū recipi: ꝑt ꝑtinet in ꝑuilegio

q̄d speculatoꝝ in. ti. de p̄bē. in fi. dicit se vi-
disse bullatū. vt etiā refert Alberic⁹ in. l.
bene azenone. C. de q̄driena. ꝑscript. cō.
X. s3 an ipator possit cōferre bñficia. qui
pulchre loquit. ꝑer q̄d quidē ꝑuilegiū
ipator dat potestatē faciendi recipi. vñ so-
lēt tales dici recepti ad ꝑmarias ꝑces im-
patoꝝ. vt declarat ibi Jo. an. ⁊ in. c. is
cui. de p̄bē. lib. 6. idē ꝑuilegiū d̄ h̄re rex
frācie. ⁊ sentit specu. i. ti. ne sede vacāte. di-
cēs: q̄ illustris rex frācie ꝑfert ꝑbēdas in
ecclia carnotensi. Idē sentit specu. in. ti. d̄
legato. ꝑ. nūc tractem⁹. X. sed nūquid le-
gat⁹. vbi dicit: q̄ cū Nicolaus papa vel-
let ꝑferre ꝑbēdā quā ip̄e ante suā ꝑmotio-
nē i ecclia Lugdonēsi habuerat: rex frā-
cie dicēs collationē ip̄ius ꝑbēde ad se ꝑti-
nere. Alij d̄ facto ꝑtulit illā hec ille. Rex
eni frācie ⁊ Anglie v̄dicāt sibi i q̄busdā
ecclesijs cathedralib⁹ suoz regnoz col-
lationē beneficiorz ⁊ ꝑbēdaz sede vacan-
ter exceptis parrochialib⁹: q̄ ꝑpter curaz
aiay nō cadūt in regalia: ⁊ illo etiam tpe
dictaz ecclesiay t̄palia recipiūt ⁊ sibi ap-
propriāt: iuxta moderationē de q̄ in. c. ge-
nerali. de electi. li. 6. vbi ꝑ Dñicū ⁊ alios
habet etiā in q̄dā ꝑstitutiōe edita ꝑ ꝑbi-
lipum pulchrū frācoꝝ regem Anno dñi
i302. postea vero Ludouic⁹ v̄ndecim⁹
Anno dñi. i464. declarauit cognitio-
nē decisionē ⁊ determinationē collationi
bñficioꝝ vacātū ⁊ vacaturoꝝ: ⁊ que ea-
tenus vacarāt i regalia: ꝑ eū ⁊ suos ꝑde-
cessores factuz: sibi ⁊ curie sue parlamē-
ti ⁊ eoz alteri ꝑtinere. Et etiā bñficioꝝ ꝑ
euz aut eoz antecessores pleno iure ꝑferri
solitoꝝ ⁊ collatoꝝ: sibi ⁊ suis iudicib⁹: ⁊
nō alteri cognitionē ⁊ decisionē ꝑtinere.
absq̄ eo q̄ ali⁹ iudex ecclesiastic⁹ vel t̄pa-
lis se debeat de ip̄is intrmittere: nec i ꝑe-
titorio nec i possessorio agnoscere: vt ex il-
lius t̄pis annualibus patet ⁊ refert Ste-
phanus anffren. in repetiōe. cle. j. de offi.
ordi. folio. 27. cō. 4. Ex q̄b⁹ patet q̄ istō
ius cōpetit ab antiquo ip̄i regi. ⁊ ꝑsequē-
ter videt d̄ iure satis posse sustineri. sup
quo tñ ⁊ sup iure ꝑferēdi bñficia seu bñfi-
cioꝝ collationē olim fuit magna alterca

tio inter Bonifaciu, viij. ⁊ memoratum philippu. Que tadē fuit p̄ suprascriptū papā sopita, vt habet in extrauagante. q̄ incipit. Sixt⁹ eps ⁊c. ad futuram rei memoria. De rege autē anglie ⁊ rege vngarie q̄ p̄ferūt in suis regnis p̄bēdas ex priuilegio pape firmat Bal. in. l. rescripta. C. de p̄cib⁹ ipa. offe. cō. pe. v. itē comittit. Itē rex apulie ex priuilegio pape h̄z inuestituras b̄nficioꝝ. ita dicit glo. nota. i. 6. q. 7. in sūma. itaq̄ ē cōclusio cōis ⁊ indubitata. q̄ p̄ncipes sclares p̄nt h̄re ius p̄ferēdi b̄nficia: vt patet ex iaz dictis. ⁊ tenet Inno. quē alij sequunt̄ in preallegato. c. q̄ sicut. de electi. in p̄n. in. v. nominatio. ⁊ ibi Jo. an. Antonius ⁊ Abbas. ⁊ alij. Jo. an. Ancharra. Dñic⁹. ⁊ alij. in. c. 2. de p̄bē. li. 6. Anto. i. c. i. n̄ra. de rescript. ⁊ in. c. massana. de elect. ⁊ in. c. quāto. de iudi. Jo. de imo. in. c. q̄ in dubijs. in. j. notabili. de renunciatiōe. ⁊ in. c. ad supplicationē. 4. nota. eo. ti. Abbas in. c. dilect⁹. de offi. lega. Ancha. in. cle. p̄ l̄ras. de p̄bē. Jo. an. i. specu. ti. d̄ p̄bē. s̄. pe. Quinimo rex frācie h̄z canonicatū in plurib⁹ ecclijs sui regni sic̄ i ecclia sci martini turoñ. ⁊ sci hilarij pictanēsis. fm̄ Abba. sicutū in. c. extirpāde. de p̄bē. s̄. qz vero. i repetitiōe. i. rex etiā hispanie ⁊ marchio astoriceñ. dicunt̄ h̄re canonicatus in ecclia legionēsi. ista autē iura poterūt p̄ncipib⁹ sclaribus cōpetere ex eccliaz fundatiōe ⁊ dotatiōe vt supra dictuz ē: vel ex copositiōe facta in ipa fundatiōe ⁊ beneficiōꝝ dotatiōe: sicut videmus in prebendis ecclie collegiate ville noue ppe Aluionēñ. q̄s rex frācie cōfert ⁊ eius curia parlamēti de ipaz petitorio cognoscit. facit. c. eleuteri⁹. i. 8. q. 2. ⁊. c. nobis. de iure pa. dūmodo p romanū pōti. talis cōpositiō fuerit approbata: sicut p̄tingit i ecclijs regni Granate: in q̄bus rex hispanie h̄z ius patronat⁹ i ecclijs dignitatib⁹ ⁊ beneficijs: ex cōuētiōe a p̄ncipio facta ⁊ p̄ papā cōfirmata: quā ego vidi: vel p̄nt cōpetere p̄ncipibus xpianis ex p̄scriptiōe seu p̄suetudine: cur⁹ memoria nō existat i p̄trariū: q̄ tātū opat̄ quātū priuilegium. l. hoc iure. s̄. ductus aq̄. ff. de aqua

quotti. ⁊ stina. c. sup̄ q̄busdā. s̄. p̄terea. d̄ verbo. signi. maxime si cū p̄suetudine tāti t̄pis cōcurreret fama priuilegij. nā tūc p̄sumeret̄ p̄ priuilegio: ⁊ sufficeret fm̄ Jo. an. in. c. cuz aplica de hys q̄ fuit a plato. Que oēs ibi sequunt̄. ⁊ Dñicus. ⁊ alij i. c. 2. s̄. sane. de decimis. li. 6. vñ in tali antiquo iure ⁊ p̄suetudine regibus differēdū ē fm̄ Jo. an. in specu. ti. de p̄bē. ad fi. ⁊ pleni⁹ in. d. c. 2. de p̄bē. li. 6. p̄sertim cū talē cōsuetudinē papa scit: ⁊ tollerat p̄ ea q̄ dicta sunt q̄ satis p̄supponūt p̄sensum p̄ncipis in electiōib⁹ p̄latoꝝ fore necessariū. Et nō q̄dē ab re: qm̄ interest p̄ncipis ne eligat̄ aliq̄s qui possit reuelare secreta regni sui. ar. l. omne delictū. s̄. exploratores. ff. de re militari. fm̄ Inno. in. c. qd̄ sicut. d̄ electio. quē alij sequunt̄ ibidē signanter Abb. tertia cō. ⁊ in. c. j. penul. cō. eo. ti. ⁊ in. c. cū terra. fina. cō. ⁊ in. c. cū inter vninersas. j. cō. ⁊ in. si. eo. ti. ⁊ in. c. j. fina. colū. de cōsue. vñ si p̄nceps p̄latū electū ex dicta causa habeat suspectū: potest hoc cōtra electionem obijcere: quop̄ bato: retractabit̄ electio fm̄ Inno. in. c. sup̄ hys. de accusa. sequit̄ Abb. in. c. j. fina. cō. de electio. hoc multū cōmēdās. ⁊ i. d. c. q̄ sicut. 3. colū. inferēdo ex hoc q̄ satis eque poterit p̄nceps nō admittere p̄uisum p̄ papā si pōt̄ pbabiliter ostēdere illū fore suspectū. qd̄ ē valde notandū in p̄posito nostro: ⁊ bene facit ille tex. dū dicit: cum in ea nihil at̄ptatum fuerit in p̄iudicium regie dignitatis.

Et qz forsan per hanc viā plures electiōes impediebant̄ ⁊ retractabant̄: vt ecclijs cōmodius p̄uideret̄: p̄termissa electionis forma: nemo i ecclijs p̄ficiēt cathedralib⁹ ⁊ i nōnull alijs: nisi quē rex hispanie pape p̄sentat: qd̄ a tpe in memoriali obseruatū cōperim⁹ inuiolabiliter. Que q̄dē cōsuetudo etiā citra eccliaz edificatiōē ⁊ dotatiōē: sufficiēs erat ad ius patronatus acq̄rēdū. fm̄ Jo. an. i reglā qd̄ alicui obgrām de re iu. li. 6. sequitur Abb. q̄si⁹. 76. 2. volumine. incipit. Plura sūt examina q̄uis aliq̄ contra. vt notat̄ in. c. quāto. de iudi. Sicut eni cōsuetudinem

ne eligat quis.

s̄. io.

Ius patronat⁹ ex p̄suetudine acq̄ritur.

b ij

Ualet p̄sue-
tudo q̄ va-
cante ep̄atu
rex habeat
ep̄atum ad
ministratio-
nem in tem-
poralib⁹.
Ius patro-
nat⁹ transi-
t in feminā.

¶.ii.
Papa i ou-
bio nō dero-
gat iuri pa-
tronat⁹ lai-
corum.

De benefi-
ciji patro-
natis in cu-
ria vacanti-
bus.

introducī pōt: q̄ mortuo p̄lato: rex h̄z cu-
stodiā ⁊ administrationē bonoz ep̄atus
vt voluit specu. ti. ne scdevacāte. circa fi.
vt reges hispanie facere p̄sueuerūt: eadē
rone acq̄rere poterūt ius patronat⁹: qd̄ i
suos trāstulerūt successores. c. si plures.
c. filijs. i. q. si. cle. si plures. de iure pa-
tro. Inno. in. rubrica. eo. ti. etiā si succes-
sor sit femina: vt ē regina n̄ra fm̄ Jo. an.
in. c. nobis. eo. ti. p̄ tex. in. c. si. de cōces. p̄.
faciūt notata. in. c. dilecti. de arbi.

Si ergo papa aliquā p̄laturā vel di-
gnitatē: i q̄ reges n̄ri ius pa-
tronat⁹ h̄nt: alicui cōcedit: absq̄ eoz pre-
sentatione n̄m̄ eis p̄iudicare videt: q̄
i papa nullo mō p̄sumēdū ē. cum certissi-
mū sit ⁊ idubitatū de iure papā per l̄ras
suas nōle p̄iudicare patronat⁹ iuri: si
gnāter laicorū: vt nota. i. c. dilect⁹. de offi.
lega. ⁊ in. c. cū dilect⁹. d̄ iure pa. ⁊ ibi Do-
sti. dicēs se vidisse ⁊ legisse l̄ras papalē di-
rectā p̄latis Anglie. in q̄ p̄tinebat q̄ q̄n
papa scribit p̄ aliquo b̄nficiādo: nō ē in-
tentiōis sue q̄ ei p̄ferat ecclia i q̄ laic⁹ obti-
net ius patronat⁹. Refert Jo. an. in. d. c.
cū dilect⁹. i. si. idē voluerūt Jo. mona. ar-
chi. Lap⁹. Jo. an. Ancha. D̄fic⁹ ⁊ P̄bi-
lipp⁹ i. c. 2. d̄ p̄bē. li. 6. (q̄cqd̄ dixerit ibi
glo.) ⁊ Ange. i. l. 1. s̄ si hac. s̄. patronū. in
pn. ff. d̄ i ius vocā. Abb. i. c. ad aures. de
rescrip. pe. cō. ⁊ i. c. abbatē. eo. ti. ⁊ in. d. c.
cū dilect⁹. i. si. de iure patro. nota i. cle. 2.
d̄ p̄bē. Si ergo papa reseruat sibi b̄nficia
simplr: videt reseruasse b̄nficia p̄tinetia
ad p̄sentationē clericorū non laicorū. Ita
tenet doctores p̄allegati ⁊ collectari⁹ i. c.
nobis. de iure pa. nec videtur papa dero-
gare patronis: q̄uis in verbis narrati-
uis dicat beneficium esse de iure patro-
nat⁹: s̄z req̄rit exp̄ssa derogatio i corpore
gr̄e: ita semp̄ fuit p̄clusus in Nota fm̄ qd̄
refert Felin⁹ i. c. cū inter. de excepti. 3. cō.
i. sine. qd̄ dicit eē notādū ⁊ bene facere ad
hoc. cle. 1. d̄ p̄bē. p̄fertim q̄n ius patrona-
tus expectat ad laicos: vt supra dictū est.
Ad p̄cedit etiā si talia b̄nficia i q̄b⁹ laici
h̄nt ius patronat⁹ vacēt i curia: nō debe-
ret enī ⁊ papa d̄ illis p̄uidere nisi laici ip̄i
p̄sentēt. vñ si ep̄s hispan⁹ moriat i curia

romana: eius p̄latura p̄ferri non d̄z: nisi
ei quē rex hispanie p̄sentauerit: ita nota-
biliter p̄cludit Jo. mo. quē alij sequunt i
d. c. 2. d̄ p̄bē. li. 6. ⁊ Jo. an. ibi: ⁊ i additio-
nib⁹ ad speculū. ti. d̄ p̄bē. i. si. ⁊ lap⁹ latissi-
me allegatiōe. 96. incipiēte. b̄nficia vacā-
tia i curia. p̄ q̄b⁹ ego pōdero textum a ne-
mine cogitatū i. c. ad aplice. i. si. d̄ re iudi.
li. 6. iuncta glo. vbi papa deponit ip̄atores
p̄pter ei⁹ demerita: cui⁹ electio libera ex-
pectat ad electores imperij: nec pōt papa
eligere p̄iudicādo electoribus: eo q̄ sunt
laici: vt ibi sentit glo. quaz pleni⁹ deduxi
ad hoc p̄positū i tractatu insular. c. 4. ⁊
p̄pterea aliq̄ audēt dicere q̄ papa vel le-
gat⁹ nō pōt vel saltē non d̄z p̄ferre benefi-
ciū patronatū inconsulto patrono laico
p̄pter notata i. d. c. dilect⁹. de offi. lega. ⁊
i. c. cū dilect⁹. d̄ iure pa. ⁊ ibi glo. super
verbo p̄sentare. Papa enim laicis pa-
tronis p̄iudicare nō intēdit: vt eos a fun-
datiōib⁹ eccliaz nō retrahat. vt dicūt do-
cto. ⁊ Egidi⁹ belleme. in tractatu p̄muta-
tionū b̄nficioz eccliarū parte. 1. q. 3.
N. ad quintū. ⁊ Guido i decisiōibus dal-
phinatus. q. 374. Ad hoc allego tex. sin-
gu. i. c. decernim⁹. i. 6. q. 7. vbi in cōcilio
Toletano q̄rto p̄stitutū ē his verbis. De-
cernim⁹ vt q̄diu fundatores ecclesiarū i
hac vita sup̄stites fuerint: p̄ eis dez locis
curā habeāt sollicitā. Ita q̄z rectores ido-
neos i eisdē basilicis: idē ip̄i ep̄o offerant
ordinādos. Ad si sp̄etis fundatorib⁹ re-
ctores ibidē p̄sumpserit ordinare ep̄s: ⁊
ordinationē suā irritā nouerit: ⁊ ad vere-
cūdiā sui alios i eoz loco (quos ip̄i fun-
datores condignos elegerint) ordinari.
hec ibi. ex q̄b⁹ patet q̄ institutio facta sp̄e-
to patrono ē nulla: ita tenet exp̄sse Egidi-
us bellemeta decisiōe. i. 63. incipiēte. Col-
latio facta. ne obstat fm̄ cū. c. illud. i. fide
iure pa. q̄z exponēdū ē ibi irritāda. i. irri-
ta nūciāda: ne corrigat. d. c. decernimus.
ar. l. ista. ff. de inoffi. testa. s̄ile d̄ electione
cū post petitiā. i. si. ⁊ in. c. auditis. idem in
effectu voluit Abbas i. d. c. illud. i. tertio
nota. dicēs: q̄ institutio ē ip̄so iure nulla
p. d. c. decernimus. qd̄ etiā sentit Jo. an. i.
c. 2. de offi. vica. li. 6. ⁊ exponit verbū ir-

ritāda. i. irrita nūciāda vñ ē irritāda quo ad effectū sicut d̄ facto p̄cessit f̄z abb. z p̄ cedūt ista etiā si papa fecerit huiusmodi collationē bñficij patronati nō facta mē tiōe patroni laici: nā z tūc collatio est nul la ip̄o iure vt supra dictū ē. z late ac sigla rit̄ firmat idē Egidi⁹ belemera decisiōe 752. icipiēte. supposito i facto: maxie qñ ius p̄sentādi expectat ad regē. Efficaci⁹ q̄dē ius patronat⁹: h̄z rex i beneficijs: q̄s alij iferiores: z p̄sequēs ei⁹ iuri nō ita d̄ facili d̄rogat: sicut alioz nisi d̄ rege exp̄s sa fieret mētio fm̄ docto. i. d. c. 2. d̄ p̄bē. li. 6. z ita hodie dictat regl̄a cācellarie. 60. q̄ incipit. Itē voluit q̄ sup̄ quolibet bñfici cio: qz lz̄ difficiliter deroget laicis: multo difficilior d̄rogat talib⁹: cū d̄rogatio regi facta tāto piculosior ē eccl̄ijs: quāto opu lētiōres sūt dotatiōes q̄ cōiter sūt a regi b⁹ z p̄ncipib⁹. Quapropter de talib⁹ ma ior mētio req̄rit cū sepe excipiant a gene ralib⁹ regul: iuxta nota. i. c. d̄ multa. de p̄ bē. ibi circa sublimes. z in. cle. j. de bap̄tis mo. z i extrauagā. execrabilis. x. nos ita q̄s. ibi. ac regū filijs. q̄ p̄pter sublimitatē eoz zc. Ad duci p̄nt nō. in. c. sedes. de re crip. vbi i mā restringibili: nō veniūt p̄so ne maiores sub clausulis generalib⁹: tū p̄pter eoz dignitatē: tum qz vltra ius pa tronat⁹ qd̄ h̄nt: itereit sua q̄ boni p̄lati p̄ ficiant i eccl̄ijs: ne sint eis suspecti: vt su pra dictuz ē: merito ergo rex poterit se op ponere executiōi mādati apl̄ici p̄iudicā tis sibi i iure patronat⁹: etiā si papa d̄ iure patronat⁹ mētionē fecisset exp̄s sa: qm̄ z tūc militat rō sup̄ q̄ se fundat glo. z do cto. tenētes qz l̄e pape generales nō com p̄hēdūt bñficia i q̄b⁹ laici h̄nt ius patro nat⁹. i. ne laici videntes se a papa vel col latozib⁹ p̄tēni i iure p̄sentādi: turbent ex hoc z ab eccl̄iaz fundatiōe z dotatiōe re trahant: iuxta nota. i. d. c. cū dilect⁹. d̄ iure patro. z i. d. c. 2. d̄ p̄bē. li. 6. vñ lz̄ d̄ iur̄ rigore papa p̄iudicare possit iuri patro nat⁹ laicoz: vt tradit i p̄allega. iuribus. Tñ nō ē fiēdū cū tāto regis z regni scan dalo: vt dicit Jo. mo. in. d. c. 2. z. x. p̄ōti ser. in. fi. quē alij sequuntur: z Frācisus cardinalis i. c. p̄te rea. el. j. de iure patro.

De iure pa
tronat⁹ qd̄
habent re
ges.

Quomo
do papa fa
cit mētionē
de iure pa
tronat⁹ lai
corum.

z p̄silio. 57. Refert z sequit̄. Filinus in. c. nihil. d̄ p̄scrip. cō. 2. x. 26. Dicētes: qz si ex p̄suetudine inemoriali: reges h̄nt ius p̄ferēdi p̄bēdas z ex hui⁹ p̄suetudinis vio latiōe: oriret scādalu: p̄mittendū ē sibi vt bñficia p̄ferāt qz cū scādalo nihil fiēduz ē c. nihil. d̄ p̄scrip. cū p̄cordātis multo for ti⁹. Idē videt̄ circa p̄sentationē q̄ cadit i laicum: vt nota. in. c. quāto. de iudi. Ad hoc bñ facit qd̄ notāter voluit Inno. i. c. inq̄sitiōi. d̄ sen. ex. in. fi. vbi dicit: qz si ex p̄ cepto iniusto pape: vehemēter p̄sumitur statū eccl̄ie turbari vel alia mala v̄tura eē: nō ē parēdū mādato: imo peccaret q̄s obediēdo: cū debeat futura mala p̄caue re: nō inuare fm̄ eū quē oēs sequuntur. Siquidē papa dignitates z alia bñficia ad p̄sentationem regis hispanie p̄tinētia p̄cederet: eius p̄sentatiōe neglecta: cui dubiū quin rex ip̄e z regnicole scādaliza rent: z ab eccl̄iaz edificatiōe z dotatiō nē retraherentur: vt patet ex p̄dictis. gra uissimū ē eni qd̄ multis sudorib⁹ z sum ptib⁹ p̄ eos z eoz antecessores acq̄sitiuz ē: ab eis sine culpa auferr̄. ar. c. sup̄ hoc. d̄ renūcia. z. c. accedēs. sc̄do. vt lite nō p̄tel. ff. d̄ p̄ba. l. cū de indebito. cū silib⁹. vñ si tali mādato peret. vehemēter posset sta tus eccl̄ie p̄turbari: qz charitas minue ret i mētib⁹ fidelīū: Lū viderēt summuz p̄ōtificē: a quo iura p̄deūt: p̄ias volunta tes defunctor̄ imutare: seu ius patrona tus qd̄ laici ex eccl̄iaz edificatiōe z dota tiōe acq̄sierunt: sine causa tollere. Retra herent enī laici hoc vidētes a talib⁹ opi bus: qd̄ redūdaret i opprobriū dedec⁹ z graue eccl̄iaz dānū: z in derogatione z iuris patronat⁹ regibus hispanie ex cau sis sup̄radictis acq̄siti multo tpe ante q̄s papa reseruaret sibi beneficioz colla tionē in curia vacātū. Illa zūt reserua tio in p̄iudiciū iuris iā q̄siti recte fieri nō potuit: vel saltē nō p̄sumit̄. facta ea inten tiōe vt iuri patronatus regio antea q̄sito derogaret. Semp̄ enim iste dispositiōes pape hāc habēt interptationē: vt iuri alte rius nō ledāt: nisi hoc exp̄s se in eis dicat vt ex iā dictis satis patet: z facit bene tex. Item si hec p̄eminētia regibus n̄ris non

Quādo ex
p̄mop̄cep
to pape p̄lu
mit̄ scanda
lū futurum
nō paret.

Iniuria fit

b. iiij

successori si
nō cōcedūt
ei quod an-
tecessori su-
it cōcessuz.

obseruaret: sicut eorū antecessores obser-
uata est. iniuria fieret illis: nā iniuria fit
successori si dnegat sibi pūilegiū qđ pde-
cessori fuit pcessuz: lz psonaliter: qz ea rō-
ne qđ pdecessori fuit pcessuz: pcedi debuit
z successori: vt dicit tex. cū glo. i. l. j. §. pe.
ff. de aq̄ quotti. z estiuā. vbi dī qđ si aliq̄s
h̄z pūilegiū psonale dūcedi a quā ad fun-
dū suū: iniuria fit ei qđ succedit i fundo: si
deneget sibi pūilegiū. Ex quo dice-
bat ibi Bar. z in. l. j. in fi. ff. de pūi. credi.
Quez alij sequunt: qđ si fundus vel res
emphiteotica reuertit ad eccliam p mor-
tē vassalli vel emphiteote: p̄lat⁹ facit iniu-
riā heredi: si ei petēti nō facit renouatio-
nē seu pcessionē sicut habuit defunctus.
Uñ dicit qđ heres poterit adire superio-
rē illi⁹ p̄lati: z facere eū cōpelli ad pcedē-
dū. Idem tenet Anto. in. c. j. de locato. z
Abb. i. c. bone. el. 2. d̄ postula. p̄la. p̄ illū
tex. cū glo. si. z i. c. si. ioo. di. A tali aut in-
iuria qđ ē iusticie actor abstinere d̄z: ne in-
de nascant iniurie vñ iura nascūtur vel
pcedūt. l. meminerint. C. vñ vi. 2. q. j. c.
puenit. c. nōnulli. d̄ rescrip. c. q̄liter z q̄si.
el. j. d̄ accusa. p̄sertiz cū in casu n̄ro pūile-
giū cōcessum sit dignitati non p̄foue. de
quo papa cert⁹ ē: vel saltē certificat⁹: p̄su-
mit reuocare velle qđ male gessit. c. 2. de
auctoritate z vsu palij. c. j. ne sede vacan-
te. paciēter igit sustinebit si nō fecerit p̄-
ceps qđ papa indistincte mādauit: vt ex
p̄dictis satis apparet. Et p̄sequenter exe-
cutores differre debent mādati executio-
nē maxime cū papa hoc nō examinaue-
rit. vñ oppositis exceptiōibus corā eis qđ
sunt legitime: sup̄sedere debēt in executi-
one z de illis cognoscere vel ad papā re-
mittere anteq̄ mādatum ex arrupto exe-
quant: imo is in cuius fauorē fieret exe-
cutio causa nō cognita p̄uaret iure suo.
l. meminerint. p̄allegata videmus eni qđ
si cōmittat executio sententie: z sic nego-
tio liquidato tñ exceptiōes legitime ad-
mittant: z earū cognitio ad papā remitti-
tur: vt fraudes z mēdacia cessent. c. de ce-
tero. de re iudi. cū cōcordatijs. Siquidē
ex parte regis z regine d̄noꝝ n̄roꝝ hec ex

De execu-
toribus.

ceptiōes z cause essent exposite: nulli du-
biū quin tales pūsiōes nō emanassent:
cū tāto regni scādalo: tātaq̄ regis z regi-
ne iniuria z incōmodo. Que autem mo-
uissent papā: mouere etiā debēt eius de-
legatos vel iudices. c. sup̄ lris. d̄ rescrip.
vnde citra remediū appellatiōis: tute ex
his causis z similibus nō parebit mādā-
to z pūsiōni ppli sine aliquo excōis me-
tu. Quia in his mādatis extra iudicia
libus qđ nō trāseūt in rē iudicatā. c. cōcer-
tationi. de appe. Inno. in. c. ad aures. de
tēpo. ordi. z in. c. 2. de in integrū resti. nō
est necessaria appellatiō q̄uis tutius sit
appellare. Quamq̄ ergo papa in bene-
ficialibus plenissimā habeat potestates:
vt supra dictū ē. Tñ non debet illa vti cū
alterius p̄iudicio p̄sertim laici cum ne-
mo iure suo p̄iuari debeat sine causa.
quia hoc esset cōtra equitatem naturalē.
c. 2. de consti. regula sine culpa. de regu.
in lib. 6. cū cōcordantijs. Quisquis al-
terius ius detrahit: iniusticiaz facit. 22.
di. c. j. vbi glo. dicit: qđ papa nō debet de-
trahere vni ecclesie. vt det alteri. de quo i
c. constitutus. de religio. domi. Siquidē
hoc est iniustum: ergo illicitum z pecca-
tū: z sic pape indecens: qui debet omnia
iuste agere: cū eius sententia facit ius: vt
ceteri debeāt similiter iudicare. c. in cau-
sis. de re iudi. Mā z eius gesta debēt con-
formari redemptori nostro. de electio. c.
significasti. Omne enim indecēs sm̄ the-
ologos ē deo impossibile: que autem de-
centia potest esse qđ quis sine causa p̄iue-
tur iure suo: forte vigilijs z expēsis suis
vel suorum antecessorū quesito. vt dicto
c. super hoc. de renū. z precipue in papa
qui debet habere meliorem zelum omni-
b⁹ alijs. 24. q. j. c. officij. p̄pterea nunq̄
presumitur aliquid facere cum aliena ia-
ctura: vt supra dictū est. A herito igitur
in executione mandatorum suorum su-
persedetur donec ip̄e consulatur z pleni-
us informetur.

Ex his pari ratione idem puto
dicendū in
prouisionibus beneficiorum patronali-

§. 12.
De benefi-
cij palenti
ne diocesis.

um: in quibus laici habent ius patronatus: ut est videre in episcopatu Valentini Legionensi et Calagoritano. ubi ad presentationem loci vicinorum tuarum beneficia conferunt a tempore immemorabili. Sed nunc Romani pontifices aliquando ea concedunt cum derogatione iuris patronatus laicorum. Quamvis enim illud possit facere papa: non tamen statim et in distincte parendum est. sed pape referendum damnatum et incommodum quod inde ecclesiis praevenire potest: tum quia laici a fundatione ecclesiarum et capellarum earumque dotatione et donationibus abstinere propter hoc: tum quia per viam presentationis meliores et magis idonei et affecti assumuntur. Tum etiam quia laici et locorum vicini videntes naturales loci praefici: et ad beneficia admitti filios suos ad studium mittunt: eosque multipliciter edoceri faciunt in hijs que ad sacerdotium sunt necessaria: quae magis idoneus praefertur minus idoneo secundum statuta et constitutiones illius episcopatus et etiam aliorum. non est quippe verisimile quod si de his et alijs papa informaretur: vellet potius extraneo et ignoto seu alienigene beneficium conferre quam naturali. Cum naturales regulariter extraneis praeferi sint. ar. l. si quis ad declinandam. C. de episcopo et clero. et l. nulli licere. traditur per glo. in. c. j. de testamento. li. 6. in verbo pauperes. Ad idem facit l. centum. C. de anonis civilibus. li. i. ubi hoc notat Jo. de plateis. poterunt ergo naturales vel hij de quorum praedictio agit se opponere ne mandatum pape executioni mandetur: et appellare a papa male informato: ad ipsos bene informatum ut revocet quod male fecit: ut vulgo dici solet iuxta notata in c. tu ex litteris. de integritate restituendi. et in. l. j. ff. de appellatione. et in. l. j. C. de relatione. non quod ista sit vera. appellatio de cuius natura est quod fiat de minori ad maiorem. 2. q. 7. c. anteriorum. §. sanctimus. et §. illo videlicet. c. non putamus. de consuetudine. li. 6. c. romana. de appellatione. eo. li. auct. de appellatione. per totum. Sed magis est supplicatio humilis quam supplicatio pape humiliter quatenus factus iterum

examinet ut rei veritatem agnoscat: et deinde de sua voluntate declaret. ut auct. hec supplicatio. C. de praebendis imperatoris. offe. notat in. c. pastoralis. de appellatione. solet enim papa cui aliquid subreptum est ipsum retractare quod egit ad preces eorum quorum interest. ut fecit Innocentius papa. et habet in. c. veniam. 35. q. 9. idem fecit Nicolaus papa. ut c. sententiam. eadem causa et questione. ubi notat ter dicitur: quod inia romane sedis potest in melius commutari: cum aut subreptum aliquid fuerit: aut ipsa per considerationem etatum vel temporum seu gravium necessitatum dispensationem quam de ordinare decreverit: quoniam et egregium paulum apostolus dispensatorie legitimus quedam fecisse: quam postea reprobasse legitur. idem vultur in. c. aplice. eadem causa et questione. Romani ergo pontificis intentio est: nihil iniquum vel propter facere: quod si fecerit emendare intendit de veritate negotii informatus: ut patet ex praedictis iuribus. et ex. c. si quando. de rescriptis. cuius supra facta est opportuna mentio. Qui ergo supersedit vel supersederi facit in executione mandati apostolici iniustus: ex quo iure et papa permittere facit: nec penas nec censuras incurrit: cum non resistendi animo: sed potius humiliter supplicandi et informandi ipsum romanum pontificem. hoc faciat: ut late ac diffuse in praedictis dictum est. Praesertim quod secundum aliquos supplicatio habet effectum suspensivum sicut appellatio. ita dicit Hosti. in. c. pastoralis. de appellatione. Quae refert Abb. ibi in. §. verum. co. j. §. in glo. in. §. executionem. allegat nota. in. d. c. tum ex litteris. sed in contrarium videtur textus. et ibi notat Bal. in. l. j. C. ut lite per. quod praecedere debet iure civili: secus de iure canonico. et pro hoc defendi satis probabiliter potest id quod nos regis consiliiarii quotidie in regio senatu facimus. Praecipimus enim quod quoniam aliquid litterae apostolice emanaverint circa beneficia et dignitates: quorum presentatio ad regem vel alias personas seculares spectat: ut sunt beneficia patrimonialia in episcopatu palentino: legionensi. et calagoritano et alijs: supersedeat in executione: donec litterae ad regem deducantur: ut videatur an aliquid in eis contineatur quae reges vel patronos laicos

malem for
mato ad
bonum in for
mandum

Supplicatio
ut exami
net negotium
et si vult
tatem declarat.

tāgat Quo cognito: supplicet humiliter pape vt sua sanctitas dignet iformari de veritate: et regis vel patronoz et filioz patrimonialiū grauamē reuocet. Nec per hoc vt arbitroz excoionē vel alias penas icurrim⁹. Cū iure et papa pmittentibus hoc faciam⁹ vt ex iā dicitur fati p3. et plene dico i. c. ex eo. d. peni. et remi. i re collectis.

.f. 13.
De moni-
torijs pena
libus.

Idē videtur dicēdū de monitorio penali p qd sub gra- uissimis penis et cēsuris possessori man- dat: vt pbendā vel bñficiū qd possidet di- mittat et alteri cōcedat: motu pprio et ex certa sciētia: nō enī indistincte ē parendū et obtēperādū: imo pōt opponere posses- sor de iure suo et appellare ne secus fiat p p̄dicta: qz nō d3 qd expelli a sua possessio- ne sine citatiōe et cause cognitione. c. j. de cau. possessiōis et ppetatis. c. iter q̄tuor. d. maio. et obedi. l3 eps de pbē. li. 6. aucto- ritate enī rescripti aut iter locutorie iudi- cis nō pōt: nō citat⁹ d possessione repellit: vt dicit tex. notādus i. l. si. C. si p vim vel alio mō. Preceptū autē pprie sine cause cognitiōe sup re vel causa q̄ cause cogni- tiōe acq̄rit nō valet. vt sentit Inno. i. c. cū venissent. et i. c. cū ex lris. d. i integrū re- sti. et ibi clari⁹ Abb. siculus. et cōsequēter nō d3 executiōi mādari. vt voluit Inno. i. c. p̄sultatiōib⁹. d. iure patro. i. p̄n. vbi di- cit. qd missus i possessionē alicui⁹ rei sine cause cognitiōe: nō facit fruct⁹ suos. Se- quit Bal. i. l. 2. pe. cō. C. d. sermitu. et aq̄. et Ludo. p̄silio. 454. ad fi. q̄uis de In- nocētiō nō fuit memor. C. d. firmat hoc p̄ illud qd notanter dixit Inno. in. c. cū ad monasteriū. d. statu regu. i. fi. glo. incipiē- tis. nisi ex causa. Vbi dicit qd dispēsatio si- ne cause cognitiōe nō valet: nō soluz si sit ex ordinaria potestate: s3 etiā ex simplici indulto pape: q̄ cōtra ius pōt sine causa dispēsare. vt notat in. c. q̄ in eccliaz. d. cō- sti. et in. c. p̄posuit. de cōces. p̄: Idē voluit Inno. in. c. dudū. el. 2. fina. cō. X. idē ē si papa mādat. de elect. et in. c. veniēs. post p̄ncipiuz. de filijs p̄sby. Bal. in. l. si testa- menti. post p̄ncipium. C. de testa. Jo. de imo. in. l. quidam p̄tulebāt. ff. de re iudi. Abb. in. c. at si clerici. §. de adulterijs. 7.

p̄nsatio sine
d3e coḡniōe
nō valet.

colū. de iudicijs. et in. c. p̄terea. el. 2. secū- da colū. de testibus cogēdis. Non obstat clausula motus pprij: q̄ in monitorijs so- let poni: et regulariter eq̄parat clausule ex certa scia iuxta nota. in. c. ad hec. de re- scrip. et i. c. si motu pprio. de pbē. li. 6. et in- cle. si romanus. eo. ti. qz l3 dicta clausula tollat subreptionē. vt. d. c. si motu pprio. nō tñ habilitat psonā inhabilē. vt notant ibi Archi. et Jo. an. glo. in. d. cle. si roma- nus. i. X. validā. ista enī clausula nō tol- lit q̄litates intrinsecas fm Rotā in nouis decisiōe. 3. nec ius tertij fm Rotā decisiō- ne. 4. Si ergo is p quo papa scribit est alienigena a regnis istis et p̄pterea i habi- lis ad obtinēdū bñficia ex ratiōibus d̄ q̄ b⁹ supra. et dicitur lex regni n̄ri: que vt au- dio fuit a papa approbata: ergo p clausu- laz mot⁹ pprij: nō tollit illa inhabilitas. Et posito sine veritatis p̄iudicio qd clau- sula motus pprij eq̄paret clausule ex cer- ta scia: vel qd in rescripto sit expressa scia: opabit suū effectū i hijs q̄ p̄sistūt in iure: sec⁹ i hijs q̄ p̄sistūt i facto: put ē in casu p̄- dicto. Tunc clausula ex certa scia exp̄ssa vel tacita: nihil operatur. vt voluit nota. Bal. i. l. si. C. sen. rescin. nō poss. 2. cō. X. dicas etiā. Qd sequit et multū cōmēdat Andreas siculus in. c. pastoralis. §. p̄te- rea. 9. colū. de offi. dele. et vitalis in libro clausulaz. i. clausula ex certa scia. dices: qd clausula ex certa scia nihil operat: nisi p̄nceps sup facto cause cognitiōe p̄mi- serit vt ibi latius per eum.

Notus p̄-
prius.
Lerta sciē-
tia.

Aduertendū tñ circa p̄dicta mo- nitoria penalia que quottidie emanant a sede aplica: qz l3 vi- deant sapere executionez: et ab executiōe nullaten⁹ sit incipiendū. l. nimis ppere. C. de execu. rei iudi. l. vna. C. de phi. se- questra. pe. cū filib⁹. Si enī ordo nō ser- uat in executiōe: executio cassat fm In- no. in. c. venerabili. de offi. deleg. et Bal. in. d. l. nimis. vñ talia monitoria executi- onē sapiētia: phibita vident. vt. C. cōmi- natiōes epistolas. per totum. maxime in l. iudex. Quā legem Bar. facit notabilē p absoluto iussu iudicis de mittēdo quē i possessionē alterius: vt nō teneat. d. quo

.f. 14.
Circa mo-
nitoria.

peuz plene: ibi z in. l. meminere. C. vii
 vi. p. Inno. z alios i. c. p. posuit. de p. ces. p.
 bē. Sz nihilomin⁹ talia monitoria pmis-
 sa: reperio taz de iure canonico q̄s ciuili.
 Jure quidē ciuili in materia nūciatiōis
 noui opis q̄ sit p iudicez. l. de pupillo. §.
 meminisse. ff. de no. ope. nūcia. z ibi glo.
 Bar. z alij qui dicūt q̄ monitus sub illa
 clausula: si senseris te grauatum cōpare
 as allegaturus grauamē vel causaz gra-
 uaminis: nō tenet desistere medio tpe ac-
 cepto ope: si cōparēs pponit infra tēpus
 sibi assignatū: z allegat causaz grauami-
 nis: z hoc qm̄ illa clausula ponit alterna-
 tiue: puta vel si senseris te grauatū cōpa-
 reas zc. quia tunc sufficit alterā partem
 alternatiue adimplere. ff. de condi. insti.
 l. si heredes plures facit. l. si is qui ducen-
 ta. §. vtruz. ff. de rebus du. z ibi glo. z in
 l. si mancipium. C. si mancipius ita fue-
 alie. De quo etiam per Bar. in. l. filius
 familias. §. diui seuerus. ff. de legat. j. z
 ibi alij docto. presertim Alexan. qui plu-
 ra allegat q̄ p ipm̄ videri possunt.
 Jure etiā canonico sunt pmissa ista mo-
 nitoria vt videm⁹ in. c. si aut. d. coha. cle.
 z mu. ibi si ad secundā vel tertiā monitio-
 nē: z i. c. si. de cleri. non residē. ibi si moni-
 ti non redierint. z in. c. ex tue. z in. c. inter
 q̄ttuor. eo. ti. z i. c. sacro. de sen. ex. z in. c.
 cū i tua. q̄ ma. accu. p̄nt. nota. Inno. i. c.
 tua. de coha. cleri. z mu. vbi inter cetera
 dicit. q̄ nuda monitio iudicis q̄ reū mo-
 net vt satisfaciatur: ne valet: nec citatio: nec
 hz vim citatiōis: qz parere nō tenet si iu-
 sta excusationē hz. allegat. c. dudū. de p-
 sump. z. c. q̄s. i. 4. q. j. vult dicere q̄ nō
 tenet vt teneret citatio: citationi eni semp
 q̄s tenet obedire: etiā si a non suo iudice
 fuerit decreta. ff. de iudi. l. si quis ex alie-
 na. ff. de in ius vocā. p. totū. z si q̄s ius di-
 cētū nō obtēperauerit. notāter in. c. cū or-
 dinē. de rescrip. Eiusdē snie fuit Inno. i
 c. cū venissent. d. in itegr. resti. vbi dicit q̄
 mandata absoluta z nuda a clausula iu-
 stificatiua z cause cognitioe: nō hnt vim
 diffinitive: nec interlocutorie: nec in rem
 trāsēnt iudicatā: etiā si nō appellet: alle-
 gat. l. 3. et pe. C. cōminatōes epistolas.

Subdit tñ q̄ si qd̄ vigore talis mandati
 solueret: nō repeteret. ff. qd̄ me. causa. l.
 si. in si. Sz si cognitio prederet sup hoc
 l. an talis p̄hibitio vel qd̄ aliud fieri de-
 beret: z postea interloquit iudex vel su-
 perior fieri debere: tūc nisi appellaret: sa-
 tis cedit mādatū trāsire in rē iudicatam
 vt ibi latius p̄cū: z in. c. ad aures. de tem-
 po. or. Adēs igit Inno. videt eē q̄ si mo-
 nitoriu emanauit sine cause cognitione
 simplr absq̄ clausula si senseris te gra-
 uatū zc. nō valet nec tenet: nec arctat ipz
 monitū ad obtēperādū mandato: nec p-
 pterea incurreret penas vel censuras in
 monitorio ptētas: cū nō habeat vim etiā
 simplicis citatiōis: de q̄ decisioe faciunt
 doctores notabile festū: signāter Bal. in
 l. ius alimentoz. ff. vbi pupillus educa-
 dz. z plures alij de qb⁹ p Felinum in. c.
 ecclia scē Marie. de cōsti. colū. 2. v. 4.
 nota. z in. c. si qm̄. de rescrip. colū. 2. v.
 vide Bar. in. l. 3. §. i. ff. vbi pupil. educa-
 de. qui dicit: q̄ si iudex faciat alicui p̄ce-
 ptū sub pena: z non pareat p̄cepto: talis
 pena poterit erigi: dūmodo p̄ceptū fiat
 cū causa: seu q̄ ipm̄ p̄ceptū nō sit nudū a
 causa: nec sit negociū in quo requiratur vt
 p̄cedat cause cognitio: nā tūc talis pena
 non posset erigi: qz p̄ceptū nudū a causa
 nō valet: vt vult Lin⁹ i. l. quoties. C. d. si
 deiu. Bar. i. l. filius familias. §. diui. si.
 cō. ff. d. lega. j. Bal. i. l. p̄. §. iuli⁹ agripa.
 ff. de lega. 3. Qñ iste pene iponunt: sit vt
 magis hoies timeāt: z vt euentū atrocita
 non aut vt exigant ad vnguem. ita dicit
 Jo. reyne. i cōpēdio suo feudoz i. c. ipia
 lē. §. p̄terea si iter. Et subdit q̄ si iponat
 pena fustigatiōis vl amputatiōis pedis
 vel pena oris z psone. de q̄ loquit glo. in
 auct. d. armil. §. oportet. tales pene nō ex-
 igit ad vnguē. sed reducunt z in temi-
 tiganē ex arbitrio iudicis: s̄m eū quē re-
 fert z sequit Jaco. d. scō georgio i tracta-
 tu feudoz i pte dictiqz vassalli pmiserūt
 recognoscere dictum feudum. colū. 4.
 v. addite. q̄ iste magne pene. Pena au-
 tem excōis est maior pena q̄ reperiat
 in iure: ideo non est ferenda pro leuibus
 culpis. vt. c. null⁹. z. c. nemo. ii. q. 3. dico

tas i. s. m. l. e
 r. s. te p. r. a. b. a
 b. u. y. o. c. o. m. p. a
 r. a. s.

si monitoriu
 cause cog ni
 non valet.

nota.

nuda p̄dētis
 monitio.

q̄ tales pen
 tūc

mandata m
 sine iuris firmitate
 ne.

q̄ una ex rōn
 pro lau.

late i. c. p. vras. de dona. inter virū z vxo. colū. 63. v. caueant tñ. vbi late ostēdo ex cōiōnis grauitatē: ergo illa non incurrit q̄uis statim nō obtēpet talibus monito rijs penalibus. vt prius informet iudex vel superior de veritate: z expectetur se cūda iussio: vt infra latius subijciā. Ta le enim p̄ceptū sine cause cognitiōe: exe cutionez nō meret. l. interlocutio. z i. l. p grama. C. cōminatiōes epl̄as. Sed erit necessari⁹ nou⁹ p̄cessus z snia p̄ quā ipo ni poterit mlta eis q̄ supioris p̄cepto nō paruit. l. 2. §. i. ff. si q̄s i ius voca. nō ierit z. l. j. in p̄n. z vtrobiq̄ p̄ Bar. ff. si q̄s ius dicēti nō optē. de quo etiā p̄ Bar. i. d. l. j. C. d̄ execu. rei iudi. p̄ Jo. an. in addi. ad specu. ti. de aduocato. §. sequit. v. stude at. z palios d̄ q̄b⁹ p̄ Alexā. i. d. §. diui. pe nul. co. sequit Ange. aretin⁹ i. §. curare. ppe si. insti. de actio. dicens se vidisse ita p̄acticari z obfuarī. Si igit̄ monitoriū penale emanat p̄tra aliquem q̄ dimittat b̄ficiū z illd̄ restituat ticio infra decē dies als cū excōicat papa vel ei⁹ d̄legat⁹ zc. si cū illo lis nō fuit habita nec cause cogni tio adhibita: q̄uis non obtēpet: nullā ex cōicationē incurrit: nisi forsan tale p̄ceptū emanasset sup̄ eo qd̄ etiā p̄te p̄sente z iui ta p̄cipi potuisset: qz tūc tāto magis fieri pōt p̄te absente z ignorāte. l. q̄ pōt. ff. d̄ re gu. in. ita dicit Jo. an. i specu. ti. de sentē. §. spēs. v. habeo dubiuz zc. vt puta si eēt timor scādali: tūc iudex pōt hoc facere i uita p̄te. l. qd̄ iussit. z ibi glo. ff. de re iudi. l. relegatorz. ff. d̄ iterdi. z releg. l. eq̄ssimū. ff. d̄ vsu fructu. hoc secut⁹ ē Lud. 20. in d. §. meminisse. s3 Ange. aretin⁹ in. d. §. curare. hoc nō approbar: imo tenet idisti cte p̄dicta: qz tale p̄ceptū sit fundit⁹ nullū p̄rōnes Jo. an. z Bar. Nec obstat qd̄ d̄r d̄ eo qd̄ pōt fieri me inuito zc. qz hec nō ē bona p̄sequētia: qm̄ si fuisset p̄sens z cita tus: forte suis rōnib⁹ traxisset iudicez in sniaz suā. ar. l. itē si vn⁹. §. si. cū. l. sequēti ff. de arbi. igit̄ fuit citāndus cū possit ledi: als nō valet: vt i p̄cedētib⁹ dictū ē. ad hoc l. nā ita diuus. ff. d̄ adop. l. d̄ vnoquoq̄. i p̄n. ff. d̄ re iudi. Tertio ergo possessor q̄ p̄ tēdit se b̄re ius z nunq̄ fuit citatus: pote

rit d̄ iure suo excipe z nō obtemperare. z si op⁹ fuerit appellare: q̄ quidē oppositio z appellatio iuuabit eū: z alios silr nō pa rētes: vt puta capitulū z singulares d̄ ca pitulo q̄bus forsan mandatū dirigebat: qm̄ si mandatū nō tenuit quo ad p̄ncipa lē consequēter non timebit quantum ad alios. quibus vt executoribus dirigitur vel intimatur: vt quotidie fit.

Notamē casu valebit mādātū p̄ ceptū siue penale moni toriuz: q̄uis cause cognitio nō p̄cesserit s. qm̄ fuit iustificatū cū clausula. si sense ris te grauātū cōpareas vt dictū ē in p̄ce dētib⁹: als eū excōicat: nisi fecerit qd̄ in mādato p̄tinet. Tales enī lre vel p̄ceptū h̄nt viz cuiusdā citatiōis. Tñ si cōpet: re soluit i vim simplicis citatiōis: z ita cōif p̄acticat p̄ pcuratores qm̄ reus cōparet: qz petit dictū p̄ceptū reduci ad simplices citatiōne. ita dicit Bar. in. d. l. j. C. de exe cu. rei iudi. Bal. l. l. ij. C. de epi. au. in v. venio ad verbalem. z in. l. actione. C. de trāsac. i. v. q̄rit dñs Jacobus zc. Ange. z Jo. d̄ imo. in. d. §. meminisse. Inno. in d. c. si. de coha. cleri. z mu. sentit Bal. i ru brica. C. cōminatiōes epl̄as. Salicet⁹ in l. j. eo. ti. Est glo. ordinaria ad quā totus mūdus recurrit i. c. ex pte. el. j. de verbo. sig. glo. si. q̄ vult: qz ante citatiōne rei an teq̄ cōstet de causa pōt p̄ suas l̄ras p̄cipe absenti vt satisfaciāt vel cōpareat: als ex cōicat eū. Ex hoc enī p̄cepto ante cause cognitionē facto: nō pōt dicere re⁹ se gra natū: ex quo iudex iustificauit p̄ceptuz. Nā p̄pter illā iustificationē vt cōpareat: resoluit p̄ceptū in simplicē citatiōnem si vult cōparere. z fuit adinuēta hec practi ca p̄ faciliōri exitu iudicioz. fm̄ Abb. in d. c. ex pte. Idē tenet ille post Card. in. c. j. de cā. posse. z pprie. z Car. in cle. dispen diosaz. de iudi. 7. colū. in si. vbi dicit: qz si eps vellet p̄ferre sniaz excōis in aliquēz nō soluētem decimas: oportet qz excōicet mō p̄dicto: qz forte h3 iste p̄uilegiū v̄ ali am excusationē. ar. c. l3 eps. de p̄bē. li. 6. vñ si cōpareat z excusationē ostendat: cū grauamē concludat: excōicationē euita bit. s3 eū z bñ. Qm̄ tale p̄ceptū siue mo-

§. i. s.

lōm excois

excepō.

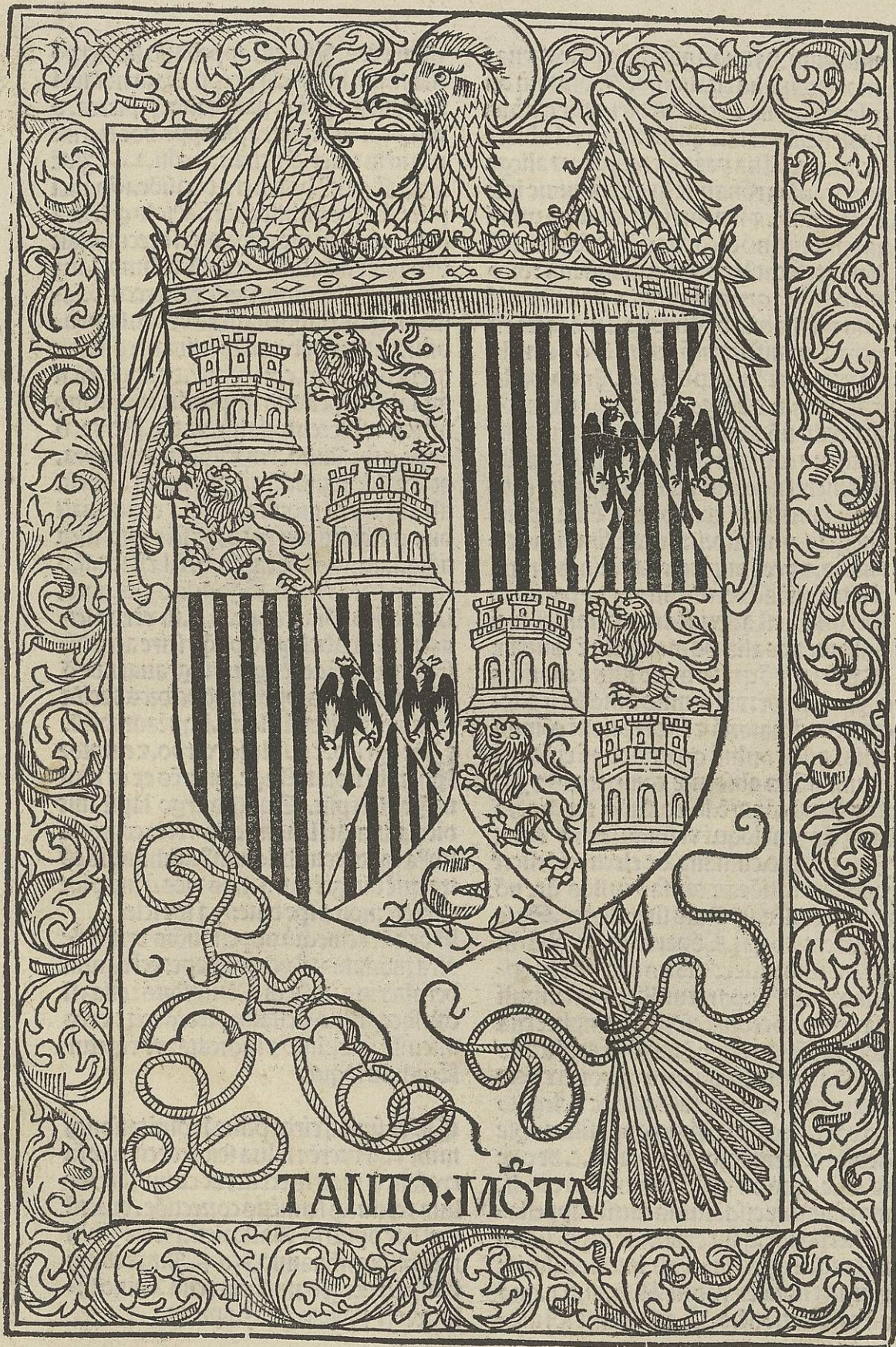
basut Cop? hōit appellare.

Monitori uz h3 duas partes.

*monitorij
de parte b.*
nitorium: h3 duas ptes pncipales: vna e
monitorij: alia citationis. Monitorij du
plex e ps: vna e vt is cui dirigitur emedet
maleficiu vel tale quid faciat: vel ablata
restituatur. Alia pars e vt copareat allega
tur? causas ronabile qre id minime imple
re teneatur. z si neutru in termino primi
monitorij (no dico citationis) fecerit: itel
ligit excocicat? ex offensa manifesta: dico
manifesta: qz p collatione z possessione i
vim illi? habita de qb? pstat: illa facta est
vera z manifesta: no restituendo z emeda
do vt monit? erat iuxta glo. Inno. hosti.
z alios in. d. c. ex pte. Fuit etiā excocicat?
qz necdū no fecit illa: s3 nec coparuit alle
gaturus causas ronabiles ex qb? ad illa
no teneret: ideo no coparedo ppter cotu
maciā incidit in excocionem. Alia e pars
pncipalis monitorij: z ista e simplicis ci
tationis. z hec e duplex vna cotines simpli
ce citatione ad certificandum de paritoe.
Secunda est ad vidēdū z declarari inci
disse zc. z sic alia ps monitorij e simplex
citoria: mō qz i termino istius citationis
coparuisse dr: videamus quid fecit alle
gauit declinatoriā z subreptionē comissi
onis: z no e dubiū qz per hoc no euitauit
ptumatiā ita absolute comparens z pte
stās de no coparedo corā ipo tanqz corā
iudice: d3 eni loqui vt singulariter docet
Innocē. in. c. cumana. de electi. videlicet
pponere ratios z causas iustas qre no
debeat codenari quis sit iudex zc. S3 se
copareat z dicat. Copareo corā vobis in
quātū sitis iudex: z tales exceptiōes op
pono: quib? apparet nullitas vel iniusti
cia pcepti: pceptū resoluūt i simplicē cita
tionē: z cōsequēter no incidit i excocatio
nē. Has aut exceptiones opponere pote
rit aut corā papa vel ei? ad hoc delegato
vel corā executore: qbus oppositis supse
debit i executioe iuxta notata i. c. de cete
ro. z i. c. quo ad cōsultationē. de re iudi.
maxime si ex eisdē iustis causis appella
tio iterponat: qz sūt expmēde i appella
tione tanqz si appellaret ab interlocutoria:
mera vt notāter voluit Abb. in. d. c. quo
ad cōsultationē. ad fi. z sequunt ibi mo=

deriores. Ista enī appellatio sic iterpo
sita suspēdit effectū pcepti iuxta notata i
l. j. ff. ad turpi. i. c. pastoralis. §. pterea. d
offi. de. z in. c. pterea. de appe. hoc i termi
nis nris tenet Ancha. i. d. cōsi. 2. 4. Idē
tenet Egidio? belemera decisioe. i. 60. inci
piēte. si a tpe publicatiōis. Ricēs qz si infra
dies pētōs in monitorio vel executoriali
b? qz dant ad aliqd faciēdū vel implēdū
ille cōtra quē monitoriū vel executoria
les dirigit: appellauerit ex causa pba
bili: qz pbata deberet legitima reputari:
iuxta notata in. c. vt debit? de appe. cū si
mi. talis appellatio suspendit effectū mo
nitorij vel executorialiū. vt. d. c. pterea. d
appe. z ibi Inno. fm Egidii vbi supra.
qd e valde signādū ad ppositum nostrū.
isti aut dies i monitorio vel executoriali
bus assignati: currūt a tpe scie z notifica
tiōis. Lauus. ff. de calūmia. z l. cū sex. ff. d
edili. edicto. fm eū. Ego addo glo. nota.
i. c. cōcertatiōi. de appe. li. 6. in verbo sci
uerit. vbi habet qz no dr qz scire actū ni
si sciat tenore act? z p euz se grauari. de q
glo. in diuersis ppositis doctores faciūt
mētione. facit etiā glo. in. l. quēadmodū.
C. de agrico. z cēsi. li. io. verbo. z emptor
i pn. z ibi notat Ange. inferēs ex ea mul
ta qz videri pnt. Quāuis ergo lapsi sint
dies assignati i monitorio vel executoria
lib? a tpe date: nihilomin? admittit is cō
tra quē dirigit infra illos dies qz incipiūt
currere: non a tpe date: s3 a tpe scie.
Hoc aut remediū appellatiōis erit vtile
ptra mādatū vel pceptū pape: vel cuiusli
bet alterius iudicis vel superioris: etiaz si
cause cognitio z citatio preccederēt: z res
discussa foret: imo z iudicata: vt videtur
Egidius loqui.

Hec sunt qz circa pdictā cōsultationē
mibi visa fuere: salua semp decisione sa
crofante matris ecclie: ac cuiuslibet me
lius rectiusqz sentiētis correctioe. exactū
fuit hoc opus in Valleoleti. i. 7. die Julij
redēptiōis nre. anno. i. 504. Impressūqz
Hispani per Joannē varrella Anno sa
lutis. i. 514. die vero. i. 3. aprilis.



TANTO MOTA